

Glasnik MIRA

Godište II. • Broj 4 • Međugorje • Travanj 2007. • Cijena 2,5 KM / 10 Kn

**GOSPODIN USKRSNU,
ALELUJA!**

Draga djeco!

Želim vam zahvaliti od srca na vašim korizmenim odricanjima. Želim vas potaknuti da otvorena srca i nadalje živite post. Postom i odricanjem, dječice, bit ćete jači u vjeri. U Bogu ćete naći pravi mir, preko svakodnevne molitve. Ja sam s vama i nisam umorna. Želim vas sve povesti sa sobom u raj, zato se svakodnevno odlučite za svetost.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. ožujka 2007.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Medugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Medugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // **SHIFT** KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplate iz Bosne i Hercegovine u KM:

Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
3381202201145352
UniCredit Zagrebačka banka BH

**Uplate iz svih stranih zemalja
(u svim valutama osim HRK):**

Unicredit Zagrebačka banka BH
S.W.I.F.T. ZABA BA 22
Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske (kune i euri):

HVB Splitska banka d.d.
Br. računa: 30000519000
S.W.I.F.T. BACXHR22
IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN
Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
Zemlje EU: 30 Eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,
znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
neretvanske županije pod brojem
R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

USKRS - JAMSTVO VJEČNOSTI USKRSNUĆE TIJELA I ŽIVOT VJEČNI... dr. fra Tomislav Pervan

Netko je na nekim velikim orguljama - a one su kraljica svih glazbala - napisao: *Praeludium vitae aeternae!* - Predigra, predokus vječnoga života. U svačijem životu ima takvih trenutaka koji su nešto kao preludij, predigra, predokus vječne glazbe. Trenutci u kojima našim životnim nebom zapara munja koja nam u jednome trenu obasja te pokaže put. Jer Jedan je došao i poput munje zaparao našim nebom pokazujući čovjeku i čovječanstvu tko je i za što je stvoreno. To je Isus Krist. U svome kratkome životu zasjao je na našem obzoru, bljesnuo, a u uskrsno jutro raspršio tamu svakoga groba.

Iz godine u godinu rastu ljudska životna očekivanja. Medicina se trudi produljiti ljudski vijek. Svatko bi htio doživjeti stotu, ljudi žele što dulje živjeti na ovome svijetu. Međutim, kad se sve sabere, zaključ i podvuče, u konačnici nije bitno dodavati svomu životu koju godinu više, nego je bitno godinama koje čovjek živi i proživljava ulijevati, dodavati istinski i pravi, osmišljeni život. Isus je rekao kako je došao *donijeti nam život u punini*. Ucijepiti u naše dane istinski život. Došao je da ljudi žive, a ne životare, da ih život satire. Ljudi žele doživjeti osamdesetu, de-

vedesetu, ne sluteći što ih u dubokoj starosti redovito očekuje. Treba se samo zaputiti u staračke domove ili hospicije u kojima umiru bolesnici u završnim stupnjevima bolesti. Koliko samo *Parkinsona* ili *Alzheimera*, koliko dementnih, osušenih, ostavljenih, razočaranih i otupjelih staraca i starica, od svih napuštenih! I pitamo se, je li to smisao suvremene medicine? Odugovlačiti čovjekovo neminovno umiranje?

Vječnost kao da je (iz)brisana iz svijesti

Prijašnji su naraštaji imali drukčiji odnos prema životu i smrti. Živjeli su tri- >>

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

**POSTOM I
ODRICANJEM
BIT ĆETE
JAČI U VJERI**
fra Ljubo Kurtović

**KOLIKO SE GOD
PONAVLJALE,
PORUKE SU
ZAHTJEVNE**
fra Ivan Landeka

**USKRSNUĆE -
BOG NADE**
s. Dominika Anić

**MEĐUGORJE
PRIVLAČI**
mons. Eduard Peričić

**MONS. DR.
FRANE FRANIĆ
- NADBISKUP U
MIRU 1912.-2007.**
dr. fra Tomislav Pervan

**SIGURAN SAM
DA JE GOSPA
OVDJE
PRISUTNA**
mons. Emilio Ogñénovich

>> deset, pedeset, šezdeset godina + (plus) vječnost. Vjerovali su u vječni život. Naši suvremenici žive još samo sedamdeset, osamdeset ili devedeset godina. Vječnost kao da je (iz)brisana iz svijesti ili u stvarnosti nema odlučne uloge u životnom oblikovanju. Moguće da su prijašnji naraštaji polagali svoju nadu u vječni život jer im ovozemaljski nije nudio nikakva zadovoljstva ni ugođe, osim znoja, suza, krvi, rata, neizvjesnosti, neizlječivih bolesti. Danas su prilike drukčije: Uživajući u svome standardu i obilju pojedincima nema što ponuditi vječnost ni vječni život. Namjesto da se tješe vječnošću, oni imaju, prema Isusovoj slikovitoj riječi o *Bogatašu i Lazaru*, svoju utjehu ovdje, kao i ona preostala petorica braće iz Isusove prisposode. Pomoći im nema ni od Mojsija, Proroka, Zakona pa ni samog Isusa...

Čovjekov je životni raspon postao zadnja stvarnost života. *Pedljam si mi dane izmjerio, život moj je kao ništa pred tobom*, veli psalmist. Iskoristiti život, izbiti iz njega što se može više, živjeti što brže, intenzivnije i - što je moguće dulje. Jer nakon svega, nešto se drugo ne treba ni očekivati. Tako misle i žive mnogi suvremenici. Dakle: Sve ovdje i sada. Nesmanjenim tempom. Životni dobnik nemilice otkucava i čini čovjekov život nemirnim, poput njihala. Nema li čovjek u sebi dugoga daha vječnosti, sve ostaje kratka daha i iskomadano. Čovjek je u strahu da će se nasukati, u strahu od životnoga i poslovnoga bankrota.

U bezdanu smrti imamo prijelaz u život

Naše nam *Vjerovanje* pokazuje drugi put. Moleći ga svakodnevno za svojih krunica ili *škropljenja* kuće, ono nam otvara prozor u vječnost. Sve ima izvir i uvir u Bogu, u vječnom životu. Kršćani ne potiskuju zbilju smrti. Ta naš je križ vidljivi znamen smrti, mjesto na kome je naš Bog preminuo. I jasno ispovijedamo: S drva Križa rodio se život, kao što je s onoga drveta u Raju došla u svijet smrt. U bezdanu smrti imamo prijelaz u život.

Nije to naša ideja, naše ljudsko doviđanje, maštanje, nije to nikakvo dostignuće čovjekova razuma i umnih dosega, nego je to samo Božje djelo. Naša je vjera samo odgovor na Božje djelo, čovjekova re-akcija na Božju akciju. Na Isusovu grobu nije izrasla trava, njegov je grob prazan od dana uskrsnuća. On - koji

je proživio naš ljudski život u svim njegovim usponima i padovima, u svim visinama i najbezdanijim dubinama, on koji je propatio sve što čovjek može propati - *za nas i za naše spasenje* - njemu sam Bog udahnjuje život. I pokapajući staroga, postaje Novi Adam. Taj novi ostavio je iza sebe smrt. I nudi svima koji ga slijede vječni život.

U čovjeku je žudnja za mirom i smirenošću, za dubokom vječnošću

U svakome čovjeku pohranjen je genetski *code* vječnosti, sreće, žudnje za trajnim bivovanjem. U svakome od nas ima težnja za ugodom, užitkom. Nitko to ne može izbrisati, zatomiti, počev od svagdanjeg jela. Nikakav asketizam, odricanje. Čovjek je stvoren za dobro

Moguće da su prijašnji naraštaji polagali svoju nadu u vječni život jer im ovozemaljski nije nudio nikakva zadovoljstva ni ugođe, osim znoja, suza, krvi, ratova, neizvjesnosti, neizlječivih bolesti. Danas su prilike drukčije: Uživajući u svome standardu i obilju pojedincima nema što ponuditi vječnost ni vječni život. Namjesto da se tješe vječnošću, oni imaju, prema Isusovoj slikovitoj riječi o **Bogatašu i Lazaru**, svoju utjehu ovdje, kao i ona preostala petorica braće iz Isusove prisposode. Pomoći im nema ni od Mojsija, Proroka, Zakona pa ni samog Isusa...

i lijepo, pokušava to dobro i lijepo otkriti u životu, prirodi, izlascima sunca, pjesništvu, glazbi, stisku ruke, ljubavi, predanju. I čovjek osjeća u sebi: Da, to je ono pravo, to je život, to je smisao. I dobro je to jer tako osoba izrasta u ljubavi.

Međutim, svi su ti trenutci u bitnome kratkotrajni. Oni su samo predokus onoga što bi moralo vječno trajati. Nemoć je te trenutke zaustaviti, zadržati, produžiti. Svim se silama ljudi trude produljiti trenutke ugone i sreće, otkriti nove mogućnosti, ali sve uzalud. Kad bi svijet i ovaj život mogli pružiti čovjeku konačno ispunjenje, nitko ne bi išao u drogu, alkohol, pušenje, profinjene užitke. Jer u konačnici sve dosadi, sve postane bljutavo, a čovjek žudi dalje, dublje, više, snažnije. Više od života, više od ponuđenoga. Posvuda vlada ri-

ječ *premalu, prekratko*. U čovjeku je žudnja za mirom i smirenošću, za dubokom vječnošću. Manjka nam ono što *oko nije vidjelo, uho nije čulo, što u ljudska osjetila nije unišilo, srce nije okušalo, a Bog je pripravo onima koji ga ljube* (usp. 1 Kor 2,9). Nemirno je srce naše dok se ne smiri u Gospodinu...

Bog će sam otrti suze sa svakoga lica

I nije u konačnici riječ samo o mome kratkom životu, moja četiri zida, u kojima se možebit osjećam udomljen, barem donekle. Jer, je li to sve? Što je sa svijetom? Otvorimo li Božju riječ, Bibliju, otkrit ćemo kako je to knjiga nada, očekivanja, otvorenosti za budućnost, kako uvelike nadmašuje sve što svojim ograničenim umom mogu zamisliti. I dogodit će se da će jednom nestati gladi i žeđi, žege i suza, svi će imati dovoljno živodajne vode iz Rijeke života što izvire ispod Prijestolja, da će biti skinut zastor žalosti i sljepila s naših očiju, da će uminuti ovaj neprekinuti *business smrti*, civilizacija smrti i ubijanja. Bog će sam otrti suze sa svakoga lica te smrti više biti ne će. Ni suza, ni jauka, ni boli ni bolesti. To je završna stranica naše Biblije, Knjige života.

Vječni život ne znači produžetak stanja u kome živimo. Tako si ga predočavaju oni koji misle kako ovdje imaju sve, a uza sve to nikada im dovoljno ni dosta, zatim oni koji žele imati zauvijek ono što sada posjeduju. Nemaju ništa na pameti osim svoga osobnoga blaženoga stanja. Vječni je život prema Svetom pismu *novo nebo i nova zemlja* gdje pravednost prebiva. Otvaranje prema novim dimenzijama - onkraj ovih naših triju postojećih, u protege onkraj vremena i prostora. Sreća svih, sreća koja nije stečena niti kupljena tuđom nesrećom, zadovoljstvo koje nije privatna uгода ili privilegij samo neke elitne grupe, nego zahva-

ća sve. Klicanje zbog činjenice kako će svima biti jednako, kako će svi uživati u vječnom miru.

Ovdje smo iskusili bljesak Neba

Tko ne poznaje ili ne voli glazbu, misli kako može bez nje. Međutim, tko je naviknuo uživati u glazbi taj jednostavno ne može bez nje. Uskrs je blagdan raspjevanosti, glazbe, besmrtnih melodija, neprekinutih *aleluja*. To našem životu podaruje onaj zanos bez koga je sve u sivilu, otužno i bljutavo. Vjernici ne preziru život ni svijet. Ali se ne mogu zadovoljiti onim što nudi svijet. Njihova je žudnja onkraj ovozemaljskih ponuda i ostvarenja. Oni nose u sebi antene vječnosti, predokus vječnoga.

Netko je na nekim velikim orguljama - a one su kraljica svih glazbala - napisao: *Praeludium vitae aeternae!* - Predigra, predokus vječnoga života. U svačijem životu ima takvih trenutaka koji su nešto kao preludij, predigra, predokus vječne glazbe. Trenutci u kojima našim životnim nebom zapara munja koja nam u jednome trenu obasja te pokaže put. Jer Jedan je došao i poput munje zaparao našim nebom pokazujući čovjeku i čovječanstvu tko je i za što je stvoreno. To je Isus Krist. U svome kratkome životu zasjao je na našem obzoru, bljesnuo, a u uskrsno jutro raspršio tamu svakoga groba.

I mi smo ovdje na ovim ozemljima iskusili upravo to. Bljesak Neba, Marijina ukazanja, zahvat onostranosti u ovostranost koja nam želi osvjetliti životne staze, voditi prema vječnosti. Vrijedi i isplati se slijediti Krista, a pogotovo umrijeti s njime kako bi čovjek uskrsnuo u vječnosti. Zato i slavimo Uskrs! Slavimo Gospodina. To zapravo i znači neprekinuto, do iznemoglosti ponavljano Händelovo, ali i naše *'aleluja'*. Neka odzvanja i s usana, iz srca i života!

Tko ne poznaje ili ne voli glazbu, misli kako može bez nje. Međutim, tko je naviknuo uživati u glazbi taj jednostavno ne može bez nje. Uskrs je blagdan raspjevanosti, glazbe, besmrtnih melodija, neprekinutih **aleluja**. To našem životu podaruje onaj zanos bez koga je sve u sivilu, otužno i bljutavo. Vjernici ne preziru život ni svijet. Ali se ne mogu zadovoljiti onim što nudi svijet. Njihova je žudnja onkraj ovozemaljskih ponuda i ostvarenja. Oni nose u sebi antene vječnosti, predokus vječnoga.

POSTOM I ODRICANJEM BIT ĆETE JAČI U VJERI

fra Ljubo Kurtović

Marija, Kraljica Mira kao majka zahvaljuje nam na korizmenim odricanjima. Majka Marija nam zahvaljuje jer ljubi. Samo srce ispunjeno ljubavlju jest zahvalno srce. No, mi bismo trebali zahvaliti njoj što nas potiče, poziva, ljubi i zagovara za nas kod svoga Sina Isusa. Ona nas poziva želeći da nastavimo odricanje i da postimo. Govori nam i poziva nas na post i odricanje zbog nas, naše sreće i radosti. Ona nam dolazi u ovo naše vrijeme da nam pomogne jer zna da smo još na putu, kako je i sama rekla: „Draga djeco, došla sam vam pomoći jer vi ne možete sami.“

Djevica Marija želi da i mi poput mudrih djevica iz evanđelja imamo dovoljno ulja te sačuvamo zapaljene svjetiljke za dolazak zaručnika. Mi živimo to vrijeme iščekivanja zaručnika. O tome nam je sam Isus govorio u evanđelju. „Tada pristupe k njemu Ivanovi učenici govoreći: ‘Zašto mi i farizeji postimo, a učenici tvoji ne poste?’ Nato im Isus reče: ‘Mogu li svatovi tugovati dok je s njima zaručnik? Doći će već dani kada će im se ugrabiti zaručnik, i tada će postiti!’“ (Mt 9, 14-15). Post bi nas htio staviti u perspektivu iščekivanja Isusova dolaska. On nam je obećao doći. Kada? To nitko ne zna.

Kršćanski post nije dijete

Kršćanski post je znak da Isus dolazi i da je velika kušnja, koja ima prethoditi kraju vremena, već pred vratima. Post je, kako se čini, igrao sličnu ulogu u Isusovu životu. U samoći pustinje, uoči njegova javnog djelovanja, velika Isusova kušnja bijaše spojena s postom u napastima, u toj pravoj borbi prsa o prsa s đavlom kojega je pobijedio

(Lk 4,14) snagom Duha Svetoga koji ga je i odveo u pustinju (Mt 4,1).

Kršćanski post nije neka vrsta dijete u korist fizičke i psihičke ravnoteže. To bi bilo nedostatno. Tjelesna glad treba nas neposredno usmjeriti prema jednoj drugoj gladi: gladi za Bogom. Tjelesna i duhovna glad skladno se povezuju u postu življenom u Duhu Svetom i tako mogu postati tehnikom molitve. Jer onaj tko posti mora u svome tijelu iskusiti da čovjek ne živi samo o kruhu nego o svakoj riječi koja izlazi iz Božjih usta.

Izak Sirac pripovijeda nam čudnu ali značajnu anegdotu. Neki monah imaše običaj blagovati samo dva puta tjedno. Ostale dane provodio bi u potpunom postu. No, zamijetio je da mu post postaje gotovo nemoguć na samu pomisao da će morati prekinuti molitvu i šutnju tijekom dana. Post koji nije od samoga početka mogao računati na neprekidnu molitvu, postajao bi tako fizički nemoguć. Prema istom autoru neki drugi monah iskusio je nešto slično, samo u obratnom smislu, čim bi ustrajao u

samoći i molitvi, bilo bi mu nemoguće jesti. Morao bi se na jelo prisiljavati, što mu ne bi uvijek uspijevalo »jer bijaše u neprestanom slobodnom i nesmetanom razgovoru s Bogom, bez i najmanjeg napora«.

Post zasijeca duboko u čovjeka

Post, dakle, normalno prerasta u molitvu, a molitva neizbježno vodi k spontanjoj suzdržanosti u jelu i pilu. Ovdje se ponovno susrećemo sa srcem i tijelom u njihovu plodnom međusobnom djelovanju. Kako je to moguće? Prije nego post prijeđe u molitvu i ne može više opstati bez molitve, on treba izgubiti u ljudskom srcu još jednu novu dimenziju. Post pogađa čovjeka u jednom od najživotnijih ritmova: dvostrukom ritmu hrane koji se očituje naizmjenično i kao potreba i kao užitak. Od prvih trenutaka svoga bivstvovanja izvan majčina krila, ljudsko je biće strukturirano slijedom tih dvaju momenata. Tako ono može ostati na životu i postupno zauzeti svoj stav prema stvarima koje ga okružuju. Novorođenče je ili gladno ili sito. Potreba i zadovo-

ljenje, glad i sitost s njihovim značajkama trpljenja i ugone, neprekidno se izmjenjuju. Što se više odrastao čovjek razvija prema dubinama svoga bića, to dublja postaje njegova potreba i to je manje može zasiti materijalnom hranom koja mu se pruža. Dolazi dan kad se u njemu rađa glad i žed za Bogom i, nadvladavši hranu zemaljsku, utiskuje se u njegovo tijelo. »Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako duša moja čezne Bože, za tobom. Žedna mi je duša Boga, Boga živoga!« (Ps 5,2; usp 63,2). Od toga časa jedino nam Isus može potpuno utažiti ovu žed: »Ako je tko žedan, neka dođe k meni, neka pije...« Time je htio naznačiti Duha kojega su imali primiti (Iv 7,37-39).

Post zasijeca duboko u čovjeka. On ga čak ranjava, iako mu ne škodi samo ako se tjelesna uzdržljivost upravlja vjerno prema jednoj duhovnoj i dubljoj uzdržljivosti. Odreći se tjelesne hrane znači da želimo izraziti čak i tijelom svoju glad za novim svijetom i za Isusom, kruhom koji je za nas s neba sišao (Iv 6,33).

Post nas stavlja u stanje življenja u svom vlastitom biću, u stav duboke gladi cijelog stvorenja, gladi koja se ne može zadovoljiti u tijelu, koju jedino Duh može zadovoljiti, jer Duh je onaj koji uvijek daje snagu i svrhovitost postu i molitvi, on koji uslišava i jedno i drugo, bez mjere, preko svake potrebe i iznad svake želje.

„Postom i odricanjem, dječice, bit ćete jači u vjeri“ - govori nam nebeska Majka. Post i odricanje su nužni uvjeti kako bismo zadoobili Božju milost. Naše odricanje je poput posude u koju Bog sipa svoju milost. Blaže-

na Majka Terezija kaže: „Potrebno se isprazniti da bi nas Bog mogao ispuniti.“ Post i odricanje su naš dio posla u vjeri. Bog nas je stvorio bez nas ali nas bez nas ne će spasiti - reče sveti Augustin. U korizmi bismo se trebali odricati i činiti pokoru kao da spas samo o nama ovisi i opet tako moliti kao da naš spas i sve drugo ovisi samo o Bogu. Moliti a ne odricati se isto je što i stati na pola puta. To je isto kao da veslate u lađi privezanoj za obalu. Od obale se ne ćemo odmaknuti sve dok ne odvežemo lađu. Mi ne možemo izbaciti grijeh iz svoga tijela i iz svijeta u kojem živimo. Ali mi možemo umrijeti i umirati grijehu i tada on nema više nikakve vlasti nad nama. Odricanje je umiranje grijehu.

Post i ljubav su neodvojivi

Kad nam Gospa govori o odricanju, ne misli samo na tjelesnu pokoru i odricanje nego i na duhovnu pokoru i odricanje. Samo tjelesna pokora i post nisu dovoljni i mogu nas odvesti u oholost, farizejštinu i formalizam. Mogu nas odvesti u dokazivanje svoje snage a ne u podlaganje svoje volje Božjoj volji. Zato nam u jednoj od svojih poruka Gospa kaže: „Draga djeco, post vam je postao običaj koji nitko ne želi prekinuti. Postite srcem.“ Post i ljubav su neodvojivi. Ne može se postiti bez ljubavi, niti se može ljubiti bez posta, shvaćenog u najširem smislu. Molitva je također naš od-

govor na Božju ljubav. Zato je post neodvojiv od molitve. Post bez molitve je obična dijeta za mršavljenje. Post bez molitve je zapravo jedno kruženje oko samih sebe. Post okreće sve naše duhovne sile i snage srca, svu našu nutrinu prema Bogu.

Naša korizma ne bi trebala završiti na Uskrs. Odlučiti se i živjeti post znači boriti se za slobodu. Ne će imati puno smisla ako se nekih poroka odričemo samo u vrijeme korizme, a nakon korizme ih nastavimo. Tada naše odricanje može postati samozavaravanje. Čovjek može postati ohol i samodopadan te reći: „Ja sam jak, ja to mogu.“ U tom slučaju korizma postaje samo jedna stanka u toj ovisnosti, a uistinu u čovjeku se ništa nije promijenilo. Post i odricanje nije dokazivanje svoje snage nego podvrgavanje svoje volje Božjoj volji. Najplodonosnije i najbolje odricanje jest odricanje od samoga sebe. I Isus će nam reći: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe“ (Mk 8, 34).

Djevoja Marija nam dolazi i govori ne zato da nam nešto ukrade i liši nas životnih radosti, nego želi da budemo sretni, normalni i slobodni u Bogu. Zahvalimo Mariji od srca jer se nije umorila s nama. Nemojmo se ni mi umoriti svakodnevno odgovarati na poziv naše nebeske Majke Marije.

KOLIKO SE GOD PONAVALJALE, PORUKE SU ZAHTJEVNE

Priradio Krešimir Šego

Fra Ivan Landeka dvanest je godina bio na službi u župi Međugorje, najprije kao župni vikar, a potom i župnik. Njegova služba u ovoj župi obuhvaća zanimljivo razdoblje - najprije godine snažnoga porasta broja hodočasnika, potom ratno, sušno razdoblje te poratno vrijeme u kojemu se hodočasnički život vraća već poznatim tijekovima. Držali smo zanimljivim s njime razgovarati o iskustvima koja je stekao, nakon sedam godina otkako je na službi izvan naše župe i u koju dolazi pomagati kad mu obveze dopuštaju.

Fra Ivane, nekako u vrijeme početka ukazanja Kraljice Mira u Međugorju pripremali ste se za svoju Mladu Misu. Možete li se prisjetiti prvih vijesti o ukazanjima i kako ste ih doživjeli?

Prvu vijest o Gospinim ukazanjima pročitao sam u jednim njemačkim novinama. U to vrijeme studirao sam u Augsburgu, u Njemačkoj. Bila je to vrlo kratka vijest objavljena u novinama kojima zbog senzacionalističkog karaktera nisam pridavao posebno značenje. Pročitao sam i počeo to zaboravljati. Nešto sam o tome čuo i u jednom telefonskom razgovoru s mojim od kuće. Preda mnom su bili završni ispiti, svećeničko ređenje, Mlada Misa pa se time nisam posebno zaokupljao. Ni među nama studentima nije bilo nekog razgovora o vijesti iz Međugorja. Pitanje Gospina ukazanja oživjelo je dolaskom roditelja i rodbine nas trojice ređenika. Bilo je to početkom kolovoza 1981. Oni su nam uvelike pripovijedali o događajima, o čudesnim ozdravljenjima, znakovima na suncu, reakciji državnih službi. Sve to mi se činilo poprilično tuđe i nevjerojatno. Ali, žar i oduševljenje s kojim su govorili o događajima i ponešto straha u svemu tome ipak su me se dojmili. Imao sam dojam da se silno ve-sele Gospinu dolasku i da im prija što je netko, bez opipljive pobune, utjerao državi strah u kosti.

Kad ste prvi put došli u Međugorje i kakve ste dojmove stekli?

Župu Međugorje sam slabo poznao. Kao ministrant sam jedanput bio u Međugorju. Moglo je to biti 1965. ili koju godinu kasnije. Kroz maglu se sjećam da je crkva bila u gradnji. Kasnije sam bio na jednoj ili dvije Mlade Mise.

Krajem kolovoza 1981. došao sam s nekoliko osoba u Međugorje nekako pred početak večernje Mise. Fra Jozo Zvoko je trebao doći na moju Mladu Misu u Njemačku, no kratko prije toga bio je zatvoren. Novine su o svemu puno pisale. Htio sam tu večer bez ikakvih obveza izravno vidjeti što je to o čem se toliko priča i piše i o svemu steći vlastito mišljenje. Ipak je bilo drukčije. Već na ulasku u župnu kuću netko od fratara je, spazivši me, kazao: »Evo još jednoga koji bi nam večeras mogao pomoći ispovijedati!« Brzo su mi našli habit, dali napisanu molitvu odrješenja te me odveli na ledinu uz crkvu. Tu sam počeo ispovijedati. Prvi put sam ispovijedao i to više od tri sata. Tako je vijest o događajima u župi Međugorje na stanovit način za mene prestala biti vijest. Osjetio sam da se trebam uključiti u neposrednost i spontanost pobožnosti vjernika koji su iznova našli Boga ili su imali osjećaj da su na putu naći Bogu.

Jeste li tada pomišljali da će vas vaša svećenička služba na dulje vrijeme dovesti u župu Međugorje?

Svećenička služba, ako ste uz to još i redovnik, takve je naravi da vas odvede tamo gdje biste željeli i tamo gdje biste manje željeli. Ja sam već sedam godina bio na Humcu i bilo je sasvim normalno očekivati da ću biti, malo prije ili malo kasnije, premješten u drugu župu. Ondašnji provincijal me blago i obazrivo, kao što on to zna, upitao bi li htio poći u Međugorje. Pristao sam. No bilo je u tom mom pristanku i straha i bojazni. Znao sam da je jedno doći s vremena na vrijeme u Međugorje, ispovijedati i propovijedati, a posve nešto drugo biti tamo stalno. Kad sam došao u Međugorje u to sam se i uvjerio. Osnovne stva-

ri svećeničkog djelovanja su posvuda iste. Kad sam došao u novu župu vidio sam da premalo znam o tijeku događaja i da sve moram bolje proučiti. Morao sam se više upoznati s teološkim pristupom privatnim objavama i porukama, o tome kako je Crkva i teologija ta pitanja ranije rješavala. Prvih godina najviše sam vremena posvetio pastoralnom radu i upoznavanju župe i župljana. Tako sam barem donekle bio po-

šteden mnoštva pitanja na koje bih znao ili ne bih znao odgovor. Nakon obveznog pri-
vikavanja na novo, shvatio sam da sam vo-
lim raditi sa župljanima i hodočasnicima. I
to je za mene bio dobar početak.

**Odjedanput ste bili u prigodi susretati
ljude s različitih strana svijeta, različite
kulturne pripadnosti. Što je posebno, ka-
rakteristično, u radu u takvoj sredini?**

Poznato je da susret s različitim i novim
izaziva bojazan. S druge strane, takvi su-
sreti uvijek obogaćuju. U susretu s hodo-
časnicima iz drugih zemalja zanimalo me
je kako će doživjeti ljude i kraj u koji su
došli. Živjeli smo u jednom političkom su-
stavu koji je vjeru proglasio strogo privat-
nom stvari. Postojala su i stanovita ograni-
čenja glede slobodnog ispovijedanja vjere.
Bilo mi je jako zanimljivo susretati i ljudi iz
različitih službi i zvanja u društvu: policije,
vojske, politike, gospodarstva, športa, jav-
nog i kulturnog života i znanosti.

U prvim godinama Gospinih ukazanja
sve više je rastao broj ljudi iz javnog živo-
ta naše zemlje koji se nisu ustručavali pro-
govoriti o svom vjerskom životu. Ipak, u
društvu je još vladala takva klima da su ta-
kvi sumnjičavo gledani, smatrani su egzo-
tičnim osobama.

Zanimalo me je kako će hodočasnici iz
drugih zemalja i kulturnih tradicija, u ko-
jima je ispovijedanje vjere bilo nesmeta-
no, doživjeti našu Crkvu koja je imala dru-
gačiju bližu i dalju povijest. Malo sam se
i pribijavao da će nas doživjeti kao jed-
nu primitivnu sredinu. Ugodno me je izne-
nadila činjenica da su se hodočasnici vrlo
brzo srastali s župljanima i njihovim obi-
teljima. Razlike i različitosti brzo bi stupi-
li u pozadinu. Povezivala ih je potreba za
Bogom i vjerničkim iskustvom. Predrasu-
de su, na obje strane, brzo nestajale. Ho-
dočasnici bi čak prionuli za poslove u obi-
telji. Primjerice, nizali su duhan i pomagali
u drugim poljodjeljskim radovima. Hodo-

samo priključiti. Nepoznavanje jezika uvi-
jek je bilo stanovito ograničenje. No jezik
molitve i duhovnosti ionako ne može stati
u jedan ili pak u nekoliko jezika.

**Hodočasnici dođu, mole se, postaju,
može se reći, članovi ovdašnjih obitelji.
Kakvi se vraćaju svojim kućama?**

Velika većina svojim se kućama i obve-
zama vraća ojačana. Tome je najbolji dok-
kaz što se češće vraćaju u Međugorje i što
na različite načine ostaju povezani s Me-
đugorjem. Oni o svojim iskustvima svjedo-
če u svojim sredinama. Kao i drugdje, je-
dan dio hodočasnika u Međugorju ne nađe
novu, potrebnu snagu. Teško je znati što je
bilo posrijedi da se nisu ispunila njihova
očekivanja. Znam također da su neki dola-
zili i više puta i da je tek nakon toga uslije-
dilo željeno rasvjetljenje.

**Fra Ivane, u župi Međugorje bili ste
najprije župni vikar.**

U župu sam došao početkom kolovoza
1988. kao župni vikar. Provincijska upra-
va je odredila petoricu fratara za ovu župu.
Kad sam stigao, jedno vrijeme bili smo
samo trojica. Neki nisu mogli odmah doći
zbog obveza s prijašnjih službi. Oni koju
su iz Međugorja premješteni i dobili nove
službe, morali su poći tamo. Pomalo mi je
to bilo zbunjujuće. Tim više što je u kolovo-
zu bilo puno hodočasnika. No svu potreb-
nu potporu i pomoć smo imali od braće iz
drugih župa i fratara koji su ranije radili u
župi, pa je sve išlo dosta dobro.

U razdoblju od 1988. do 1991. broj ho-
dočasnika je naglo rastao, posebice iz ino-
zemstva. Tih godina pojavljuju se i prve
male hodočasničke skupine iz nekadašnjih
zemalja Istočnog bloka, Poljske, Mađarske,
DDR-a... Krajem lipnja 1991. započinje
kratki rat u Sloveniji. Vlade i veleposlan-
stva svojim građanima koji su se zatekli
u Međugorju nalažu da se što prije vrate
u svoje zemlje. Nakon toga započinje rat
u Hrvatskoj. Zračna, pomorska i kopnena

nju 1992., i kad je bojišnica bilo samo pet
kilometara od Međugorja, zbog sigurnosti
smo morali zatvoriti crkvu. Misu smo sla-
vili u podrumu župne kuće. Zadržali smo
molitvene točke na brdima: Nedjeljom smo
molili kronicu na Brdu ukazanja, petkom
križni put na Križevcu. U početku su mo-
lile male skupine. Uskoro je broj molitelja
počeo rasti pa smo se pomalo i bojali za si-
gurnost ljudi.

Broj hodočasnika ponovno je osjetno po-
čeo rasti u ljeto 1993. Nije više bilo pomor-
ske i zračne blokade Hrvatske i bojišnica
se udaljila od župe tridesetak kilometara.
S manjim brojem hodočasnika nastojalo se
održati sve postojeće liturgijske i molitve-
ne programe. Od 1993. broj hodočasnika je
stalno rastao i raste do danas.

**Župa Međugorje, crkva, Brdo ukazanja
i Križevac... Može li se, s motrišta vjerni-
ka, govoriti o promjenama, svijetu prije i
svijetu poslije početka ovih događaja?**

Različiti stavovi spram događaja koji su
započeli 24. lipnja 1981. još će dugo ostati.
I to je potpuno razumljivo. Što se tiče go-
vora o drugačijem svijetu od prije i poslije
međugorskih događaja, o tome treba govo-
riti pažljivo i odmjereno. Ne bismo smje-
li preskočiti društvene okolnosti, u svijetu
i kod nas, u kojima su započela Gospina
ukazanja. U ondašnjima zemljama komuni-
stičkog bloka pri kraju je bila ideološka ate-
izacija društva. Na Zapadu je pri završetku
bila ateizacija kroz potrošačku ideologiju. U
islamskom svijetu je u tijeku reislamizacija
društva na tragu promjena u Iranu. Na čelo
Katoličke Crkve dolazi papa Poljak, Ivan Pa-
vao II. U Europi imamo duže razdoblje mira
i odmak od velikih tragedija 20. stoljeća. U
tom širem i užem okviru treba promatrati
Međugorje i tumačiti činjenicu da se poru-
ka mira, molitve i obraćenja «primila» u čo-
vjeka našeg vremena.

Vrijeme prije i poslije Međugorja? Takav
govor je za mene preuranjen i suvišan. Evo i

U razdoblju od 1988. do 1991. broj hodočasnika je naglo rastao, posebice iz inozemstva.

Tih godina pojavljuju se i prve male hodočasničke skupine iz nekadašnjih zemalja
Istočnog bloka, Poljske, Mađarske, DDR-a...

časnici nas nisu dolazili učiti putu vjere,
nego su s nama i od nas učili vjernički ži-
vot. Nije dakle bilo potrebe stvarati nešto
posebno. Ono je na temelju poruka mira i
obraćenja vrlo brzo stvoreno i trebalo se

blokada onemogućuje hodočašća iz ino-
zemstva, a sve je manje i hrvatskih hodo-
časnika. Širenje rata i ratnih opasnosti, či-
nilo se, malo pomalo gasi hodočašća. Kad
je započeo rat u Bosni i Hercegovini, u trav-

zašto. Pojedini povijesni procesi traju dugo
i njihov vrhunac se ne događa posve izne-
nadno. Pojedine se stvari u povijesti dugo
pripremaju, na različite načine potiču, ubr-
zavaju ili usporavaju. Takve stvari se do-

USKRSNUĆE – BOG NADE

s. Dominika Anić

Židovi su svojim blagdanom Pashe zamijenili kanaanski blagdan proljeća i dali mu drugi smisao. Kršćani su u tajni Uskrsa prepoznali pravo proljeće: Život je jači od smrti. Hladni grob preobražava se u procvjetali vrt. Okovi koji nam priječe živjeti, okovi zatvorenosti, tame i hladnoće, raskidaju se. Po uskrsnuću u sebi smijemo otkrivati novu životnost u tijelu i duši. Kao i mogućnosti koje su nam darovane da koračajući svojim životnim putem iskusimo prostranstva i slobodu, ustajući iz sna iluzija i otvarajući se istini. Istini o nama sami-

ma i novosti života koju nam Uskrsli donosi.

Put u život

U korizmenom vremenu meditirali smo Isusov put trpljenja i muke, gledajući i svoje vlastito trpljenje i svoje rane. A u uskrsnom vremenu okrećemo se životu koji želi procvasti u našim ranama. Upravo danas, kad mnogi od nas neprestance kopaju po starim ranama ne dopuštajući im da zacijele, Isus nas zove na put uskrisavanja. Taj put nas uči da je život jači od svih ranjivosti i blokada. Put uskrsnuća - terapijski je put. To je uvježbavanje za život. Put uskrsnuća polazi od života koji u nama želi procvasti, od naših mogućnosti i sposobnosti, od onog što Bog želi iz nas izmamiti a za što imamo darovane predispozicije, «životne sokove», poput onih što struje kroz stabla dok tjeraju pupove.

Uskrsni događaji i Isusovi susreti isto su tako terapijski kao i mnoga ozdravljenja o kojima nas izvješćuju evanđelisti. S

Za prvu Crkvu uskrsno vrijeme bilo je središte crkvene godine. Kršćani su pedeset dana slavili Gospodinovo uskrsnuće. Mnogi kršćani danas su izgubili osjećaj za tajnu uskrsnog vremena. Za prvu Crkvu proljeće je bilo znak povezan s uskrsnućem Isusa Krista, u kojem se sve stvorenje obnavlja i budi, u svemu se pokreće novi proces života. Nastaje vrijeme ljubavi.

Uskrsnim tako možemo koračati kroz životne ugroženosti, depresije, beznađa, kad nas zahvate razočaranje i ojađenost - put s Uskrsnim može nam pomoći da ponovno dođemo u dodir s onim životom koji nadvladava smrt, koji ustaje iz groba, koji slama unutarnju ukočenost i vodi nas u prostranstva i slobodu uskrsnuća. Na osobit način nam o tome govori evanđelist Luka, koji je vrsni majstor pripovijedanja, i uskrsne događaje prikazuje kao put uskrsnuća apostola, koji u svom djelovanju uvijek iznova postaju iskusnici uskrsnuća. Time nam želi pokazati da je i za nas u najrazličitijim situacijama našega života uskrsnuće moguće, da se i u nama uvijek mogu porušiti zidovi naših grobnih tamnica i da uvijek možemo izaći na «novi put» u život.

Žene na grobu

U svim uskrsnim događanjima koja nam donose evanđelja dolazimo u dodir sa ženama koje odlaze na grob i susreću uskrslog Gospodina. Žene postaju prvim svjedokinjama uskrsnuća. Zašto baš žene? Neki će šaleći se reći: Jer je Isus tako bio siguran da će se vijest daleko čuti... No, znamo da je upravo žena ta koja ima osjećaj za rađanje i umiranje. Žene su i pod križem ostale, dok su se muškarci razbježali. One se ne boje boli, ne bježe od nje, one je prihvaćaju; štoviše, žena kroz sve prolazi srcem. Sa svime se suživljuje. Za ženu koja ljubi nema nerješivih situacija ni beznadnih stanja. Ona jednostavno vjeruje u uvijek

pravo rješenje, bori se za njega ljubavlju i strpljivošću.

I zato su žene mogle biti svjedokinje novog rađanja, novog života koji ustaje iz groba. One se ne boje izići u noć, otići na Isusov grob i pokazati svoje osjećaje žalosti zbog njegova sramotnog smaknuća. I upravo zato smiju doživjeti uskrsnuće i susresti Uskrslog Gospodina.

Tek kad se usudim bez straha izići u svoju noć, ma koliko tamna i zastrašujuća bila, tek kad se odvažim ući u svoju mračnu nutrinu, priznati i pokazati svoje osjećaje onakvim kakvi jesu, ja mogu doći u dodir s Uskrsnim. Mogu doći u dodir s novinom života u sebi samoj, životom kojim me Bog sam dodiruje i vodi u mojoj svakodnevicu. Ali ako stalno bježim, ako se krijem iza ne znam kakvih «zidova, zasuna ili vrata...» koje sam sama stvorila ili su mi ih drugi nametnuli, kako će mi biti moguće iskusiti novost života koju donosi uskrsno otajstvo. Ako se ne bojim dodirnuti prazan grob, moći ću dodirnuti i Uskrsloga i u njemu dotaknuti život koji pobjeđuje smrt.

Prepoznavanje i poslanje

Žene su te koje imaju zdrav osjećaj za ono što bi život u nama mogao probuditi. Žene imaju unutarnju «slutnju srca» u čijim tihim poticajima doživljavaju uskrsnuće. Ponirati u duboku poruku pouskrsnih tekstova, znači dopustiti sebi uvlačenje u bitno; zapravo u mogućnost vlastitog uskrsavanja i to u našoj ljudskoj svakodnevici onakvoj kakva jest. U Ivanovu evan-

đeoskom izvješću o susretu Marije Magdalene s Uskrsnim govori se kako su anđeli koje je Marija vidjela najprije bili iznenađeni što u tako radostan dan netko lije suze, pa je pitaju: «Ženo, zašto plačeš?». Marija je bila toliko zaokupljena onim kojeg nema da nije ni primijetila da se anđeo njoj obraća. I nama se tako često dogodi u životu da od zaokupljenosti nekim ili nečim koga nema ne možemo čuti onog koji jest. Marija je dalje pretraživala vrt i nije više obraćala pozornost na anđela. Ugledala je nekog čovjeka i pretpostavila da je vrtlar. A što bi drugo i mogla. Nije pogriješila. Isus jest vrtlar u vrtu novog stvaranja. No, potresena svojim osjećajima, ona ga ne prepoznaje. Ovo je karakteristično za objave poslije uskrsnuća - neprepoznavanje.

Tek na izgovaranje njezina imena Marija spoznaje - On je. Isus. Nitko drugi nije na taj način izgovarao njezino ime. I toga časa ga čitavim svojim bićem prepoznala i shvati - uskrsnuo je! U Svetome pismu pozvati nekog ili nešto po imenu značilo je poistovjetiti osobu ili stvar s imenom. Pozvavši Mariju po imenu, Isus pokazuje da mu je poznato sve o njezinu životu i da je potpuno prihvaća onakvu kakva jest. To je trenutak u kojem Marija shvaća koliko ju je Isus ljubio. A to je ujedno i prvi korak njezine preobrazbe. Ona je iskustveno upila milost Uskrsa i sada može ići i učenici- ma navijestiti radosnu vijest, svjedočeći za Ljubav kojom je bila dotaknuta. Uskrsli i svakoga od nas zove našim imenom i šalje nas iz vrta.

USKRSNI SUSRET NA PUTU

s. Lidija Glavaš

**Golgotski je križ još stajao na svome mjestu kao živi svjedok jedne nevine smrti, smrti Isusa iz Nazareta. Pro-
lomi kišnih oblaka u pratnji nebeskih svjetlaca i drhtaj zemlje učinili su da ga ljudi ostave u samoći. U strahu,
svi su se sklonili u svoje sigurne nastambe. Njegovo mrtvo tijelo položeno je u tek sagrađeni dom uglednog
vijećnika iz Arimateje. Bijaše to grobnica koju je Josip Arimatejac s ljubavlju i poštovanjem sagrađio za svoje
drage pokojnike.**

Iapostoli su se povukli u tišinu. Bol im je vrtoglavo strujala krvotokom, a sami nisu znali kako sve to izdržati do kraja. Prebirali su događaje ovih i prijašnjih dana te se pitali jesu li za svoga Učitelja učinili sve što su mogli učiniti? Jesu li bdjeli i nad snom one noći dok je njegov krvavi znoj zalijevao mlade masline? Jesu li izgovarali molitvu psalma kao vlastiti vapaj za utjehu i ohrabrenje: »Operi me svega od moje krivice, od grijeha me mojeg očisti!«...?

Dok je zora skupljala svoje noćne haljine i jutro se izdaleka pomaljalo, pobožne je žene obasjavala radost. Htjele su mirisima pomazati mrtvo tijelo svoga Gospodina, kako to bijaše običaj, ali on ih predusrete mirisima novoga života u kojemu smrt nema više zadnju riječ. On je živ. Uskrsnuo je. Zato i ne treba tražiti »živoga među mrtvima«. Trebaju požuriti da tu vijest donesu njegovim učenicima, onako jadnima i preplašenima. Neka se trgnu, neka se ne boje, neka požure jer Učitelj ide pred njima u cvjetnu Galileju. Tamo će ga vidjeti. On će ih čekati kao svoje malo ljubljeno stado.

Ta vijest uskrsnog jutra koju su donijele žene još je više zbunila njegove učenike. Ali žene su uvjerljive. Vidjele su Učitelja i čule su njegov glas. A oni, apostoli, još ga vide na križu i osluškuju njegovu molitvu: »Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!« Isus je već to jutro njihov plač okrenuo u radost. Ne će se više pitati »gdje je smrti pobjeda tvoja« i bespomoćni stajati pred njezinom moći. Pobjeda je konačno došla po njihovu Učitelju. Ali oni to još ne znaju.

Kleofa i drugi učenik zaputili su se prema Emausu, selu nadomak Jeruzalema. Nisu se mogli otrgnuti mislima na dane kad im je bilo lijepo s Učiteljem, kad su se osjećali sigurni i zaštićeni, divili se ljepoti i novosti njegova govora. Tko zna koliko su puta u sebi pomislili kako nit-

ko ne govori tako lijepo kao Isus. A sada ta muka, smrt, pokop... Previše boli. Oni su se nadali da će Učitelj donijeti konačnu slobodu svemu narodu, a on je mrtav. I neizvjesnost vijesti koju su donijele žene! I ne samo one, nego i neki od njihovih su ustvrdili da je grob prazan. Što

sada? Iz srca im naviru riječi protkane žalošću i čežnjom za njim: Učitelju! Dobri naš Učitelju!

Iznenada se zaputi s njima. Oči im ga ne prepoznaše. Više su ga prepoznali kao Mesiju u Genezaretu kada su bacili mreže u more nego danas. Danas je

on za njih stranac, suputnik koji ne zna što se dogodilo u Jeruzalemu. I to ih žalosti. Zar još ima netko tko ne zna da im je nevini Učitelj razapet na križu. Počeo mu prepričavati sve te događaje. A on ih sluša te im strpljivo počne tumačiti govor Pisma, znajući da su «spore pameti za vjerovanje». Njihovoj duši bijaše milo, a njegove riječi melem ranama njihovim... Srce im se ražari, gori dok ga slušaju. Ali ga i dalje ne prepoznaju. Oči su im prekrivene tajnovitim velom. Njega jedino Učitelj može otkloniti da mogu vidjeti nove obzore Uskrsloga i uskrsnuća.

I Emaus ih je dočekao u svojoj skromnosti. Ne osjetiše napor hoda, već bijahu na cilju. Ali Učitelj ne (o)staje tu. Ide dalje, do svoga Emausa, gdje će ostati zauvijek. Njegovo poslanje nije dovršeno. Njegov Emaus je s desna Ocu.

Učenicima se iz srca otrgnu molba: »Ostani s nama! Brzo će večer. Dan se već nagnuo«. Bojali su se još jedne noći. I ne samo jedne, nego i svakog dana koji već ujutro prerasta u noć jer nema Učitelja. Dok bijahu zajedno za stolom Isus «uze kruh, izreče slavu i hvalu, razlomi ga pa im ga davaše». Posljednja večera zablista u njihovom srcu i umu, otvoriše im se oči te ga prepoznaše. Kakav ushit! Učitelj živi! Tu je, među nama, s nama!

Ako su mu htjeli nešto reći, nisu uspjeli jer je u trenu iščeznuo ispred njih. Oni se žurno zaputiše natrag u Jeruzalem kazati braći: Vidjeli smo Gospodina! Ali oni su već znali za Isusovo uskrsnuće - Učitelj se dao vidjeti Kefi-Petru, toj svojoj dragoj Stijeni. I sada, njihove oči više ne će drijemati na smrt, nego će sve pozaspale iz ovozemaljskog drijemeža buditi na život uskrsne radosti.

Dok bijahu zajedno za stolom Isus “uze kruh, izreče slavu i hvalu, razlomi ga pa im ga davaše”. Posljednja večera zablista u njihovom srcu i umu, otvoriše im se oči te ga prepoznaše. Kakav ushit! Učitelj živi! Tu je, među nama, s nama! Ako su mu htjeli nešto reći, nisu uspjeli jer je u trenu iščeznuo ispred njih. Oni se žurno zaputiše natrag u Jeruzalem kazati braći: Vidjeli smo Gospodina!

Uskrsli...

Osluškujem ŽIVOT koji nisam dotakla!
Osjećam strahopoštovanje pred svakim dodir
isječka toga života... biti duša koja ublijedi pred
očima svijeta, jer ne razumije što znači BITI.

Biti potpuno i potpuna u srcu svijeta
al' ne biti od svijeta.

Uskrsli...

Bolno doživljam uskoću vlastitih «ulica»... teško
prohodnih... ni sama se u njima ne snalazim,
ne nalazim...

Željna dodira neke snažne ruke koja bi se usudila
dovesti me k mojoj vlastitoj duši koja mi došaptava
- neprevarljivo to slutim - da nikada, baš nikada, ne
plašim se čina koji mi nalaže ljubav...

I da ohrabrim se položiti svoje stope na putu kojim
su Tvoje izbrisane...

Uskrsli...

Priželjkujem pogled koji tako razgovijetno
nadomješta govor da poželim produžiti iskustvo
bezglasja, kako bi se stapanje u pogledu pretvorilo
u preobražavajući čin ljubavi, prihvaćanja, snage,
potpore... i što još - razumijevanja sporosti srca
koje misli da vrtlar si...

Uskrsli...

Riskiram da kroz Tvoje oči doigram svoju vlastitu
istinu, da povjerujem da JESAM...

Da me kroz zastor moje ranjivosti dodirne tvoja
uskrsna blizina. I da me ozdravi u korijenu - dakako!
Želim li to iz sebičnih pobuda - oprostiti!

Ali, uostalom Ti i onako razumiješ sve... Nije mi ni
potrebno Tebi se doricati...

Nego Uskrsli...

Dopusti da svesrdno dodirima se Tvojim odazovom,
kako bi sve «otvrdlo» u meni našlo način pretakanja
u prostranstva slobode smještene među dlanovima
Tvojim...

I da nikada ne oslanjam se na krhko iskustvo svoje,
da ne obziđujem ga ni divljenjem ni čuđenjem,
nego da dorastem do sebe nepatvorene (nije li to
najteže!), do sebe USKRSLE...

Makar slutim da (bit će) - da teško je koracati
između sna i praha - tražeći opravdanje za, od suza
uzaludnosti, presušene izvore smisla u meni...

Uskrsli...

Zadrži se ovdje uz mene... Dopusti osluškivati mi
tvoje korake...

Jer znam - tada, samo tada moći ću i sebi i njima i
tebi davati više nego što mi se oduzme...

Uskrsli...

s. Dominika Anić

» nastavak sa str. 9

gađaju i u povijesti Crkve. Umjesto izravnog govora o «prije ili poslije», bolje bi bilo govoriti o buđenju pozaspale duhovnosti i njezinu podcjenjivanju u kršćanskom životu. Posljednjih dvadesetak godina vidno je porastao govor o molitvi, postu, različitim oblicima pobožnosti. Ja sam uvjeren da je tome međugorska duhovnost dala svoj pozamašan prilog. I to bi mogla biti najsnažnija poruka međugorskih događaja.

Često smo u prilici čuti ili pročitati kako se poruke ponavljaju, kako su prejednostavne?

Poruke su sržne stvari, važne za prosudbu događaja i snalaženje vjernika u međugorskim događajima. Neke sadržaje poruka treba tumačiti. No manje-više one su jasne. Vidioci koji ih prenose nisu suočeni s školskim diktatom: »Slušaj i piši!» Vidioci ih napišu i prenose kao najvažnije crte jednog viđenja. Stoga poruke mogu biti teološki neprecizne i sadržavati nejasnoće. Mogu,

(porukama) pričate. Vi ih, draga djeco, trebate živjeti.»

Bit poruke iz Međugorja?

Međugorski događaji nisu zatvoreno poglavlje. Sve će se kao i do sada zorno motriti. Za pojedine stvari će se moguće kazati da nisu korisne, da bi ih trebalo drugačije predstavljati ili da im se značenje nepotrebno ne naglašava. Sjetimo se! Prvih godina je trebalo toliko toga pročistiti. Voda se bistrila jer su se puste priče svele na bitno. I te bitne stvari, molitva, post, pomirenje, sakramenti, obraćenje, izbili su u prvi plan. Ta čišćenja bit će na različitim razinama nužna i ubuduće. Ako toga ne bude bilo, stvari i događaji mogu brzo i neopazice izmaći nadzoru.

Danas su sela župe Međugorje i izvanjski gledano drukčija ...

Samo mjesto je u odnosu na 1981. doživjelo prirodan razvoj. Dolazak i zadržavanje

makom, držim da je bez ozbiljne vjere i vjerničke prakse župljana ugrožena ili znatno ograničena budućnost svetišta. «Kršćanin može misionariti ili demisionariti», kaže Madeleine Delbrêl.

Treće mogućnosti nema. To se odnosi na župljane, vidiocne, svećenike koji rade u župi i nas koji dolazimo pomagati. Ozbiljnošću vjerničke prakse hrabrimo hodočasnike na putu prema Bogu. Bez toga ćemo ih samo zbunjivati i dati u ruke batinu onima koji na Međugorje imaju zamjerke ili mu se izravno protive. Tu činjenicu moramo imati na pameti.

Trebalo bi biti puno više razboritosti glede zemlje i raspolaganja zemljom. Ja sam u nekoliko navrata javno, s oltara, upozoravao na to. Zemlja se u prošlosti prodavala sam u dva slučaja - kad je trebalo sredstva za liječenje člana obitelji i za školovanje djece. Znam da će neki ovo nevoljko čuti. No, imam ponešto godina i pamćenja i ne-

na stanovit način, biti i prevarljive. Jer, prenose ih ljudske osoba koje nisu oslobođene utjecaja raspoloženja, duševnog stanja, utjecaja onoga što znaju i čuju. Bogu hvala, poruke su jednostavne i razumljive i to je njihova kvaliteta. Ne velike riječi, već razumljivost i razvidnost potreba i zahtjeva. Nije dakle mjerilo koliko se lijepo govorilo, nego jeste li razumjeli što vam se htjelo kazati. Poruke nisu nekakvo slatko štivo. One su tvrde i zahtjevne, koliko se god ponavljale. I one pogađaju nerv. One vjernika ne zadržavaju, već ga «tjeraju» da nešto vjernički čini. U tom smislu se temelje na Svetom pismu i bez njega bi bile hod u nepoznato, a time lako i u kojekakva lutanja. I, kad je riječ o porukama, jednu nikako ne smijemo zaboraviti. Riječ je o poruci od 20. rujna 1985.: «Ne trebaju vam riječi da o njima

većeg broja ljudi stvara potrebu za razvojem uslužnih djelatnosti. One su se razvile. Ne uvijek u potrebnom i odgovarajućem obliku. U užem prostoru oko crkve stvoreni su uvjeti za liturgijski i molitveni život. Uređeni su prostori koji nude prigodu za osobnu sabranost i molitvu te za potrebe duhovnih sadržaja manjih grupa. Fratri koji borave i rade u župi imaju primjeren smještaj. Brdo ukazanja i Križevac još uvijek su dobro zaštićeni od komercijalnih pritisaka. Razumljivo je i da župa nije ono što je ranije bila: broj župljana se gotovo udvostručio. U župu su došli i tu ostali ljudi iz inozemstva. Poveći broj obitelji koje su bile odselile, vratile su se. Došli su ljudi iz bliže i dalje okolice. Sve to mijenja nabolje i nagore.

Nakon više godina koje sam proveo u župi Međugorje i sada, s vremenskim od-

poučljivo sam protiv nerazborite rasprodaje.

Državne ustanove, ponajviše lokalne, dugo su se gubile u nekakvu nećkanju. Mišljenja sam da bi puno vidljivije trebali koristiti svoju moć i nadležnost koju imaju. I njih i sve nas druge ne smije tek muka ili tuđi čaća učiti pameti.

O hodočasnici. Njih ne možemo birati. Dolaze kakvi jesu i sa svojim očekivanjima. To ne možemo promijeniti. Bilo bi uputno da se usredotoče na bitno vjerničko i hodočasničko. Tu odgovornost moraju preuzeti organizatori hodočašća i vodiči hodočasnika. Ne gubiti se u sitnicama da se «od šume ne vidi drvo», da se ne pobuđuje radoznalost, da se ne stvara osjećaj kako su neki kod vidjelaca ili fratara povlašteni.

MEĐUGORJE PRIVLAČI

Kad god želim nešto napisati o Međugorju, kad god me netko zamoli da mu nešto kažem o tom mjestu, uvijek osjećam strah i stvarnu nesigurnost. Kako pisati, kako govoriti o tamošnjim događajima, događajima koji su poznati na svih pet kontinenata, koji privlače i privlače desetke, stotine, tisuće, stotine tisuća, milijune, desetke milijuna (točan broj znade samo Bog)? Kako o tome pisati i govoriti?

mons. Eduard Perićić

Ako mislim na svoj doživljaj Međugorja koje pratim od prvih njegovih mjeseci, mogu kazati samo to da ono privlači i privlači. Neka je čudnovata snaga privlačnosti koja u njemu djeluje. Ne mogu kazati da sam ikada doživio nešto zaista neobično, osim što sam još davno, davno, možda je to bilo treće godine ukazanja, izlazeći u predvečerje iz župne crkve upravo pogled prema Brdu ukazanja i primijetio narančasto crveni krug koji u ravnoj crti ide prema Križevcu, da bi potom obuhvatio čitav križ. Je li mi se to samo pričinilo ili sam stvarno vidio, doista nisam u stanju kazati. Znađem samo da me je kolega svećenik upitao što to tako uporno gledam, na što sam kazao da mi se nešto pričinilo.

Gospin primjer čovjeka snažno zahvaća

A je li mi se pričinilo? Nije li to uistinu bila Gospina poruka, nije li to bio znak koji mi je govorio: *Pogledaj prema križu, prema križu - simbolu spasenja, simbolu po-*

bjede Njezinog Sina. Nije li to produžetak Njezine stalne poruke upućivanja na svoga Sina, Raspetog Pobjednika, Pobjednika križem?

Tko god dođe u Međugorje, ako mu je ikako moguće, ide na Brdo ukazanja, da na njemu osjeti posebnu blizinu Kraljice Mira. Potom ga srce vuče da ide strmim kamenjarom do križa na Križevcu da tamo, prateći Isusov Križni put, skuplja snagu da, potaknut Majčinim riječima, potaknut Njezinim *Neka mi bude poriječi Gospodnjoj*, i sam ide natrag u svoju životnu sredinu a naprijed u predanju Gospodinu. A taj Gospin primjer, taj poticaj koji dolazi od Njezinog Sina tako snažno zahvaća čovjeka kao što žednog privlači svježi izvor pitke vode. I ne može a da se ne odazove doći ponovno i ponovno, doći Gospi Kraljici Mira, prihvatiti svoju životnu situaciju, svoj životni križ - a tko ga nema? - i s ispunjenim srcem krenuti kroz život znajući: Nisam sam.

Jedinstveno molitveno ozračje

Ne, ne znam koliko sam puta do sada bio u Međugorju, ali znam i osjećam: Tamo trebam ići! Zašto?!? Pa zato što je tu na svakom koraku jedinstveno molitveno ozračje - ne samo u župnoj crkvi, ne samo na Brdu ukazanja, ne samo na Križevcu. To ozračje osjeća se posvuda. Gotovo bih rekao: Zrak je prožet tim molitvenim ozračjem. Moli se i po ulicama, oko i iza crkve, oko kipa Raspetog-Uskrslog Krista. Mole mladi i stari, mole skupine i pojedinci. Na poseban se način to vidi na licima hodočasnika sabranih u molitvi, strpljivih u čekanju u dugim redovima na svetu ispovijed. U Međugorju, najvećoj ispovjedaonici na svijetu, mnogi doista obraćenički pristupaju sakramentu pomirenja. Svakom svećeniku bih rekao: Ako želiš doživjeti Međugorje, provedi barem nekoliko sati ispovijedajući i sve će ti biti jasno.

Bog nas u Međugorje poziva Majci i Kraljici Mira, a ona nas dalje upućuje na svoga Sina.

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U SVETOM PISMU (IV. LUKA)

dr. fra Ivan Dugandžić

Osim već naglašene razlike u odnosu na Matejev prikaz navještaja

Isusova rođenja, Lukin tekst sadrži još jednu upadnu posebnost. Luka je

naime usporedo prikazao prvo navještaj jednog i drugog začeca, Ivanova

i Isusova, a onda opet isto tako usporedo donio izvješće o jednom i

drugom rođenju.

Marija u Lukinu dvostrukom djelu

Razumljivo je već po naravi stvari da je Marija i u Lukinu evanđelju, kao i prethodno u Matejevu, najsnažnije zastupljena u Isusovoj pretpovijesti odnosno evanđelju djetinjstva (Lk 1,5-2,52). Ali razlike između tih dvaju evanđelja već su na prvi pogled lako uočljive. Nijedna od scena koje govore bilo o navješčaju Isusova rođenja, bilo o samom rođenju, nisu zajedničke Mateju i Luki, što znači da je svaki, pišući o Isusovu djetinjstvu, koristio vlastite izvore i slijedio svoju posebnu teološku koncepciju. S druge strane, upadna je razlika i u tome što je u Mateja Josip kao nositelj Davidove loze u Isusovu rodoslovlju u isto vrijeme i subjekt događanja oko navještaja Isusova rođenja i bijega Svete obitelji u Egipat, dok je u Luke Marija posve u središtu pozornosti. Već zbog toga Marijino mjesto i uloga u Isusovoj pretpovijesti prema Luki djeluju nekako snažnije.

Što se tiče Marijina spomena u tekstovima koji govore o Isusovu javnom djelovanju, i tu je Luka u određenoj prednosti pred Matejem. Osim onog teksta koji govori o Isusovoj pravoj rodbini, a koju su i Matej i Luka preuzeli od Marka (usp. Lk 8,19-21), Luka iz svog vlastitog izvora donosi riječi neke žene koja, zadivljena Isusovom osobom, veliča njegovu majku (Lk 11,27-28). Nadalje, iako je nije izričito spomenuo, čini se da Luka još na dva mjesta aludira na Mariju. Prvi put je to na početku Isusova rodoslovlja, gdje se kaže: „Kad je Isus nastupio,

bilo mu je oko trideset godina. Bijaše - kako se smatralo - sin Josipov“ (3,23). Ako evanđelist naglašava da se u židovskoj javnosti smatralo kako je Isus Josipov sin, on time neizravno naglašava posebnost odnosa između Isusa i njegove majke. Isto tako, reakcija Nazarećana na Isusov nastup u njihovoj sinagogi: „Nije li ovo sin Josipov?“ (Lk 4,22) čini se da aludira na poznatu Markovu perikopu (Mk 6,1-6a).

Naposlijetku, Marija je snažno prisutna i na početku Lukina drugog djela, Djela apostolskih (Dj 1,14sl.). Polazeći upravo od tog mjesta, može se govoriti i o njezinoj eklezijalnoj ulozi, o njezinu značenju za Crkvu. U svakom slučaju, Luka je od svih novozavjetnih autora dao najviše mjesta Isusovoj majci. Pogotovo u Isusovoj pretpovijesti Luka se služi brojnim starozavjetnim teološkim motivima ili aludira na neke od starozavjetnih likova (Judita, Ruta, Izaija, Daniel...). Na taj način on događaje u kojima Marija igra važnu ulogu ugrađuje u povijest spasenja i daje im univerzalno značenje. U svakom slučaju, treba uzeti u obzir sva tri spomenuta područja, Isusovu pretpovijest, njegovo javno djelovanje i napokon početak njegove Crkve, kako bi se shvatila Marijina uloga u Lukinom dvostrukom djelu.

Marija u navješčaju Isusova rođenja

Osim već naglašene razlike u odnosu na Matejev prikaz navještaja Isusova rođenja, Lukin tekst sadrži još jednu upadnu poseb-

nost. Luka je naime usporedo prikazao prvo navještaj jednog i drugog začeca, Ivanova i Isusova, a onda opet isto tako usporedo donio izvješće o jednom i drugom rođenju. Tumači pritom obično govore o „dva diptiha“, diptih navještenja (Lk 1,5-38) i diptih rođenja (1,57-2,52). U prvom diptihu izvješćuje se o obećanju što ga je za vrijeme prinošenja žrtve u hramu čuo Zaharija, otac Ivana Krstitelja, da će mu njegova neplodna žena Elizabeta roditi sina (1,5-25), a u drugom se tekstu po vrlo sličnoj shemi opisuje pohod anđela Gabrijela Mariji i najava Isusova rođenja (1,26-38). Drugi diptih izvješćuje o rođenju, davanju imena i odrastanju Ivana Krstitelja (1,57-80), a onda sve to isto s obzirom na Isusa (2,1-52).

Čini se da Luka tim usporednim prikazom želi postići dvije, u njegovoj teološkoj koncepciji važne stvari. Prvo, želi povezati Ivana i Isusa, odnosno reći kako i jedan i drugi stoje u službi ostvarenja istog Božjeg plana. Kako bi to djelovalo još uvjerljivije, on ističe i rodbinsku vezu njihovih majki (1,36). S druge strane, upravo takav usporedan prikaz Luka koristi kako bi svome čitatelju predočio da Isus u svemu nadvisuje Ivana. Koliko god Ivan bio velik u očima svojih suvremenika, on je ipak samo „prorok Svevišnjega“ (1,76), dok je Isus najavljen kao „Sin Svevišnjega“ (1,32). To je očito i u usporedbi dviju majki. Iako Marija ide u pohode Elizabeti, ona je, po svjedočanstvu same Elizabete, daleko nadvisuje. Jer, na samu Marijinu pojavu, njoj igra dijete u utrobi, a Elizabeta u tom susretu Mariju slavi kao „majku Gospodina mojeg“ (1,42sl.). Pitanje, tko je zapravo Mesija, Ivan ili Isus, koje je prema svjedočanstvu novozavjetnih spisa dugo postavljano, Luka rješava već u najavi njihova začeca i rođenja.

Scena navještaja - srce

Lukine kristologije: Lk 1,26-38

Čitatelj Lukina evanđelja s Marijom se prvi put susreće u njegovu prikazu navještaja Isusova začeca. Tu scenu evanđelist je literarno oblikovao po uzoru na starozavjetne scene u kojima anđeo Božji ljudima donosi sličnu vijest. Ta shema strukturirana je u šest lako prepoznatljivih dijelova: 1. Uvod u kojem je Marija поближе predstavljena (r. 26sl); 2. Anđelov pozdrav koji otkriva Marijino posebno izabranje (r. 28); 3. Marijina prva reakcija u obliku straha (r. 29); 4. Anđelova riječ koja želi otjerati Marijin strah uz istodobno obećanje rođenja

djeteta, isticanje njegova imena i poslanja te obećanje posebnog znaka (r. 30-37); 5. Marijin pristanak (r. 38a); 6. Odlazak anđela (r. 38b). Jasno je da se u svemu tome ne smije gledati točan scenski opis događaja, već teološko tumačenje njegova značenja. Tu povijest i pripovijedanje stoje u službi teologije i navještaja, kao što je i inače slučaj u evanđeljima.

To je vidljivo od samog početka. Marija je predstavljena svojim imenom i mjestom svoga boravka (Nazaret), ali je u istom retku dvaput ponovljeno kako je ona djeвица (*parthenos*), čime se već cilja na njezinu posebnu ulogu. Naime, Marijino djevičanstvo evanđelistu je važno kako bi kasnije mogao jasno istaknuti Isusovo čudesno začecje i rođenje (r. 35). Tu se odmah prepoznaje Lukin kristološki interes s tom scenom. Kao što inače Novi zavjet o Mariji govori samo u kontekstu govora o Isusu Kristu, tako i Luka ovdje o Marijinu djevičanstvu govori zbog Krista kojega će ona roditi. Drugim riječima, ovaj tekst predstavlja srce njegove kristologije.

U kristološkom smislu važno je i Lukino isticanje kako je Marija bila „zaručena s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova“ (r. 27). I time je rečeno puno više od same konstatacije da je Marija u tom trenutku još uvijek bila u kući svojih roditelja. Tom rečenicom unaprijed je pripremljena važna izreka u r. 32: „Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova“. Dakle, i za Luku je, kao i za Mateja (Mt 1,1) Isus prepoznatljiv kao sin Davidov, obećani i očekivani Mesija iz loze Davidove. Time ga Luka jasno uključuje u povijest spasenja kao onoga na koga su ciljale mesijanska obećanja i u kome ona nalaze svoje ispunjenje.

Najavom da će djeвица začeti i roditi, u teološkom pogledu je izraženo nešto što nadilazi sve mogućnosti dotadašnjeg židovskog iskustva i poimanja. Ako je već najavljeno začecje i rođenje Ivana Krstiteља od neplodne žene čudesno djelo Božje svemogućnosti, koliko je veće čudo djevičansko začecje i rođenje. U rođenju Mesija

od djevice na djelu se očituje Božja svemogućnost i sloboda njegova izbora. U mariološkom smislu ta scena posebno ističe kako je djeвица Marija posve u službi svoga Sina. To je njezino mjesto i njezina uloga u povijesti spasenja. Ona je sva zbog Isusa i za Isusa. Može se reći da ni Luka nije na Mariju potrošio puno riječi, ali je o njoj rekao puno. Dobro je rečeno kako on tu „gotovo nijemim strahopoštovanjem

skicira sliku o Mariji koju je nemoguće iscpiti“ (H. Schürmann).

Navještaj Isusova rođenja: početak mesijanske radosti

Iako smo nekako navikli da prijevod r. 28 glasi: „Zdravo, milosti puna...!, doslovan bi prijevod ipak trebao glasiti: „Raduj se, milosti puna...! Grčki glagol *haire* pokriva i jedno i drugo značenje, ali ovaj drugi prijevod je u teološkom smislu puno snažniji. On naime nije običan ljudski pozdrav, već predstavlja pozdrav mesijanske radosti zbog početka ispunjenja starozavjetnih mesijanskih obećanja. Dosta je prisje-

titi se samo dvojice starozavjetnih proroka kao glasnika te radosti koja nalazi odjek u ovom pozdravu: „Klikći od radosti, Kćeri sionska... Veseli se i raduj iz sveg srca, Kćeri jeruzalemska“ (Sef 3,14); „Klikni iz svega grla, Kćeri sionska! Viči od radosti, Kćeri jeruzalemska!“ (Zah 9,9).

Ne treba posebno ni naglašavati da je ovo tumačenje moguće samo ako je Marija u tipološkom smislu shvaćena kao „Kći sionska“ i „Kći jeruzalemska“, a ona je u Crkvi oduvijek tako shvaćana. Drugim riječima, od proroka očekivani povratak Jahvin i njegov boravak u vjernom ostatku svoga naroda Luka vidi ostvarenim u čudesnom djevičanskom začecju. U tome bi onda trebalo gledati vrijedan mariološki doprinos Lukine teologije koja u tim proročkim mjestima prepoznaje Marijino izabranje i poslanje. Na njoj se ostvaruje ono što su starozavjetni proroci, vođeni Duhom Božjim, izdaleka naslućivali i obećavali.

Isti teološki sadržaj ima i neobičan glagolski oblik (particip perfekta pasiva) *keharitomene* koji je Vulgata prevela s *gratia plena* i tako usmjerila sve druge prijevode pa i hrvatski: *milosti puna*. No, ako se dobro pazi na kontekst i ako se ima na umu biblijski duh kojim taj izraz odiše, onda Luka zasigurno time ne želi istaknuti osobnu milost koja posvećuje čovjeka, već Božju naklonost koja se očituje u njegovu izboru. To uostalom potvrđuje i r. 30: „Ne boj se, Marijo, jer si našla milost kod Boga“. Pravi smisao r. 28 s obzirom na Mariju otkriva

nam se, ako pođemo od njegova završetka: „Gospodin je s tobom“. Tu se vidi kako je u prvom planu Božji plan s Marijom, njezina naklonost i njegov odabir, a ne Marijina osobna milost. Milost koju je Marija „našla u Boga“ (r. 30) sastoji se upravo u tome što ju je Bog izabrao za majku Mesijinu. Time je ona dobila jedinstvenu ulogu u povijesti spasenja i to je razlog zbog kojeg se ona treba radovati. Premda dakle Luka, po svemu sudeći, pod pojmom *keharitomene* nije mislio na ontičku dimenziju Marijine osobe, taj izraz ipak ostaje otvoren za takva tumačenja u kasnijoj crkvenoj tradiciji. (Nastavlja se)

MONS. DR. FRANE FRANIĆ, NADBISKUP U MIRU - 1912.- 2007.

dr. fra Tomislav Pervan

U dubokoj, biblijski doživljenoj starosti od 95. godina, u dobi kojom je zaokružio i uobručio cijelo jedno stoljeće na ovim ozemljima, 17. ožujka preselio se u blaženu vječnost nadbiskup u miru dr. Frane Franić. Drugi će na drugim mjestima pisati o njemu nekrologe, vrjednovati njegovo biskupsko-pastirsko djelovanje za skoro cijele komununističke strahovlasti u ondašnjoj državi, isticati njegov izraziti protukomunizam, tu protunaravnu i protubožnu ideologiju, kojoj se suprotstavljao kao istinski svjedok vjere, svjedok u izvornom smislu riječi i kao mučenik, svojim neumoljivim stavom jer je znao da su sve protubožne ideologije i strahovlade kratka daha. Dijalogizirati treba, ali nikada nauštrb vjere i vjerničkog poklada.

Bio je stameni vjernik i domoljub, k tome dobro potkovan u svim teološko-filozofskim strukama i strujanjima, kao dobar poznavatelj crkvene povijesti i djelovanja Duha u njoj, znao je i gotovo predosjećao skori pad komunizma. Znao je kako s tom ideologijom nema mira, ali je moramo proučavati, vrjednovati i teološki se u njoj snalaziti. Mi se na ovom mjestu želimo osvrnuti na njegovo oduševljeno prihvaćanje, zagovaranje i obranu Međugorja u Crkvi i svijetu.

Gorljivi zagovornik i branitelj međugorskih događanja i vidjelaca

Događaji u Međugorju s početka osamdesetih godina minulog stoljeća bili su za nadb. Franića oni molitveni ophodi i mimohodi oko utvrđena novovjekog Jerihona te jerihonske trublje koje su učinile da se komunistički kolos s glinenim nogama uruši u sebe. Kad danas sagledavamo međugorske početke, ne možemo ne zaključiti kako se samo Nebo poslušilo upravo nadbiskupom Franićem da postane gorljivi zagovornik te branitelj međugorskih događanja i vidjelaca pred svim napadajima, i iznutra i izvana.

U svoje je vrijeme slovio kao najučeniji biskup-teolog na ovim prostorima. Kardinal je Kuharić - čiju smo petu obljetnicu prijelaza u vječnost slavili ovih dana - bio istinski pastir, iznutra vjernik i svetac, koga su svi cijenili i poštovali, koji nije ni pred kime prezao, a nadbiskup je Franić kao teolog i promišljatelj Božjega djelovanja u svijetu s drugih pozicija išao prema istom cilju - svetosti. Obojica su - jedan na sjeveru, a drugi na jugu Hrvatske - objedinjavali u sebi hrvatski katolički duh te odanost Svetoj Stolici. Danas pak obojica u vječnosti, pred Božjim licem zagovaraju nas za snalaženje u krajnje mutnoj, nejasnoj sadašnjosti.

Na nagovor nekih profesora u Rimu, poglavito pak p. Roberta Faricyja SJ, profesora duhovnosti s Gregorijane u Rimu, nadbiskup se Franić zaputio *incognito* jedne večeri u došašću 1981. u Međugorje. Nazočio je cjelovečernjoj Božjoj službi u crkvi,

za hladna i kišna vremena. Sjedio kao obični vjernik u klupi, otraga, doživio prepunu crkvu, slijedio i proživljavao bogoslužje i sve molitve u krajnje katoličkom duhu i ozračju. Bio je svime dirnut do dna duše te je mogao samo jedno zaključiti: *Ovo može biti samo od Duha Božjega*. Duh se Božji služi Djevicom Marijom da rekne bitne stvari suvremenoj Crkvi, da je uvede u ono što predstoji u srazu s komunističkom ideologijom.

Zagovornik štovanja Međugorske Gospe

Naime, kao mudri pastir vidio je kako njegovo vjerničko stado hrli u Međugorje. Htio se i sam osobno osvjedočiti kako ne bi izniknuo kakav *otrovan korijen, unio zabunu i zarazio mnoge* (usp. Heb 12,15). Ako je zlo, onda ga treba sasjeći u korijenu, tako je u sebi mislio kao predvodnik stada. Zato se stavio u prednji red i postao nakon osobnih iskustava u Međugorju pobornik i zagovornik štovanja Međugorske Gospe. Znao je reći kako su događaji u Međugorju te njihovo širenje u Crkvi učinili u njegovoj nadbiskupiji više dobra od cjelokupna poratnoga pastorala i svećeničkog djelova-

nja. Međugorje mijenja čovjeka, srce, obraća ljude Bogu. Takav mu je stav osobno donio mnoštvo neprilika, osobnih patnja, ocrnjivanja, pa čak i kod samoga Svetoga Oca. Samoga je Ivana Pavla II. upoznao s Međugorjem, a Papa mu je rekao kako svakodnevno moli za pozitivno rješenje događaja u Međugorju.

Osobno se viđao s vidiocima, posebno sklonost gajio je prema vidjelici Mariji. Ona ga je unaprijed upozorila na sve što ga čeka, na klevete, objede pa ča i izrugivanja na račun Međugorja. Bio je dovoljno mudar i ponizan, kao pastir i teolog tražio je savjet kod malenih i neznatnih. Upravo prema biblijskim kategorijama. *Slavim te, Oče, Gospodaru, što si ovo objavio malenima i neukima, a sakrio od mudrih i umnika* (usp. Mt 11,25). S Pavlom je mogao reći kako je *postao prizorom svijetu, anđelima i ljudima* (usp. 1 Kor 4,9). Dokle god je mogao, redovito je dolazio barem jednom godišnje u Međugorje, i to za obljetnicu vlastitog ređenja ili oko rođendana u prosincu. Bio je dugo godina teški dijabetičar, upućen na tuđu pomoć, veoma loša vida, ali nikada nije prestao čitati i zanimati se za Međugorje. Kao nadbiskup u miru živio je u posvemašnjem siromaštvu.

Satima pred Presvetim u kapelici vječnoga klanjanja

Dokle god je mogao, primao je u Splitu, u su-stolnoj crkvi Sv. Petra hodočasnike, prijatelje, svećenike, novinare. Uvijek oduševljeno govorio o Međugorju, zanimao se za sve, rado nas iz Međugorja ugošćivao. Svim pastoralnim djelatnicima a i vidiocima u Međugorju uvijek stavljao na dušu posluš Majci Crkvi. Tako je znao neumorno ponavljati. Mnogi hodočasnici koji su osamdesetih

tih i devedesetih godina išli prema Međugorju, redovito bi navraćali autobusima i u Split kod njega. Kad je otišao u mirovinu, znao je ići svijetom - Europom i Amerikom - i na mnogim skupovima svjedočiti o Međugorju, oduševljeno i zanosno.

Uvjereni smo kako mu je Međugorje bilo stanoviti osobni *Damask* gdje je doživio *udar* milosti, nutarnje prosvjetljenje, sigurnost. Što se zapravo zbilo u njegovoj nutrini i srcu, mi ne znamo. On je to zapisao u svojim uspomenaama koje će se otvoriti i ponuditi javnosti kojih trideset godina nakon njegovog prijelaza u vječnost. Tako je on osobno odredio. Vjerujemo pak da je u onodobnoj Biskupskoj konferenciji bio gorljivi odvjetnik Međugorja te bio nešto kao gromobran koji je priječio da se sve ovdje zabrani i stavi u izvancrkveni kontekst. Gospodin i Gospa uvijek pronađu prave osobe u pravo vrijeme...

U Međugorju je prepoznao treći veliki znak i korak, nakon Lurda i Fatime. Znao je uspoređivati komunistički progon Crkve s poviješću rane Crkve. Ona rana Crkva bila je tri puna stoljeća progonjena, najžešće za zemljaka Dioklecijana iz Splita. Za komunističke je progone vjerovao kako će trajati upola manje. Od nastupa mladoga Marxa do pada komunizma prošlo je stoljeće i pol. A deset godina nakon početka međugorskih zbivanja raspao se apokaliptički Crveni Zmaj, Sovjetski Savez. Nadbiskup Franić, kad je fizički onemoćao, mogao je samo jedno: Biti satima pred Presvetim u kapelici vječnoga klanjanja u su-stolnici koju je sam podignuo i u kojoj je i pokopan. U njoj je boravio dnevno po pet-šest sati. Dobar primjer za nasljedovanje svih koji ne znaju kako i čime osmisliti svoje staračke dane.

Molitvom se mogu zaustaviti prirodne katastrofe i ratna razaranja

Možda treba također iščitavati i još neke druge znakove vremena iz nedavne prošlosti. Kao što znamo, grad je Split pošteđen od razaranja u Domovinskom ratu. Ratna su se zbivanja zaustavila na sjevernim i južnim granicama Splitsko-makarske nadbiskupije. Dubrovnik je sa svojim primorjem razoren i opljačkan, na sjeveru također počevši od Šibenika, preko Zadra do Gospića i Karlovca. Znamo kolika je bila koncentracija ondašnje mornarice u splitskoj ratnoj luci Lora, znamo da su mogli sravniti sa zemljom cijeli Split, a Split je bio pošteđen od bilo kakva razaranja i granatiranja. Slučajnost? Je li slučajnost što je Portugal mimoišao Drugi svjetski rat? Biskupi su Portugala posvetili svoju zemlju Gospi, na nagovor vidjelaca iz Fatime. I domovina je bila pošteđena od bilo kakvih razaranja, a znamo što je bilo u susjednoj Španjolskoj. Vjerujemo da je onodobno stavio svoju nadbiskupiju pod zaštitu Marijinu nadbiskup Franić, da se utjecao Mariji, da je branio njezinu čast te da je Marija izmolila zaštitu za nadbiskupiju, spriječila ratna razaranja. Molitvom se mogu zaustaviti prirodne katastrofe i ratna razaranja. Slučajnost? Ne, nemoguće je vjerovati ovdje u slučajnost....

Zahvalni smo Gospodinu i Gospi što nam je upravo u njemu podarila moćnog ovozemaljskog odvjetnika, a uvjereni smo da će iz vječnosti još snažnije zagovarati da Božje djelo započeto ovdje, izrasta i grana se u golemo stablo obraćeničke vjere, nade i ljubavi. Vjerujemo da ga je Marija primila ondje svojim majčinskim zagrljajem jer joj je ovdje vjerno služio i promicao njezino pravo štovanje.

SVIM ŽUPLJANIMA,
HODOČASNICIMA,
PRIJATELJIMA
MEĐUGORJA
TE SVIM LJUDIMA
DOBRE VOLJE,
ŽELIMO
SRETAN USKRS!

LA VOCE DEL QUARTO MILLE
ALTERNATA PER NOI

PAPIN SUSRET S PROFESORIMA TEOLOGIJE IZ TÜBINGENA

POMOĆI LJUDIMA ŽIVJETI - O ZADAĆAMA TEOLOGIJE

dr. fra Tomislav Pervan

U srijedu, 21. ožujka, nakon redovite audijencije srijedom, Papa se susreo s profesorima Teološkoga fakulteta sveučilišta u Tübingenu i uputio im prigodnu riječ. U svome nagovoru Papa je naglasio kako i sveučilište, ali i društvo te cjelokupno čovječanstvo treba ne samo pitanja nego i odgovore. "Gdje se više ne pita, pa sve do pitanja koja idu u sami korijen i temelj bitka, koji sežu onkraj svih specijalizacija, ne možemo niti očekivati niti ćemo dobiti ikakve odgovore. Samo ako pitamo te ako smo sa svojim pitanjima korjeniti, do te mjere korjeniti, kako to sama teologija mora biti, onkraj svih specijalizacija, možemo se nadati kako ćemo dobiti odgovore na ta temeljna pitanja koja se tiču svih nas."

Drugi g. Biskupe, cijenjeni g. Dekanu, poštovana gospodo kolege, ako se tako smijem izraziti!

Zahvaljujem Vam na ovome pohodu i usuđujem se reći kako se ovomu zbilja od svega srca radujem. S jedne strane susret sa samom vlastitom prošlošću nosi u sebi uvijek nešto lijepo jer ima u sebi nešto pomlađujuće. Međutim, to je ipak mnogo više od nostalgična susreta. Vi ste, gospodine Biskupe, već i sami o tome govorili kako je ovo znak, s jedne strane znak koliko mi leži na srcu teologija - pa može li to uopće i biti drukčije?! - jer sam i sâm zapravo svoj istinski poziv vidio u tome da budem profesor, premda je to u mome slučaju dragi Bog iznenada posve drukčije odlučio. Ali je ovo isto tako i obrnuto znak s Vaše strane, da Vi uočavate nutarnje jedinstvo teološkog istraživanja, teološkog nauka i djelovanja te pastirsku službu u Crkvi te time i cjelinu crkvenog nastojanja i truda oko čovjeka, svijeta i naše budućnosti.

Imajući pred sobom u svome zreniku ovo dopodne, sinoć sam počeo prekapati po svojim sjećanjima. I tu mi je pala na pamet uspomena koja se vrlo dobro uklapa u ono što ste Vi, gospodine Dekane, upravo izlagali. Naime, sjećanje na Veliki senat Sveučilišta. Ne znam je li to tako i danas, da naime sva profesorska imenovanja moraju proći kroz Veliki senat Sveučilišta. I tada je bilo veoma zanimljivo, kad je trebalo, primjerice, popuniti profesorsku stolicu iz matematike, ili pak asirologije ili molekularne fizike, ili što mu ga drago. Prigovori ili primjedbe sa strane drugih fakulteta bijahu veoma neznatni i cijela se stvar odvijala zapravo dosta brzo, jer se jedva tko usuđivao bilo što prigovoriti.

Međutim, već kod filozofsko-misaonih struka stvari su tekle drukčije. A kod teoloških profesorskih stolica na oba fakulteta stvar se odvijala tako da su zapravo svi imali pravo glasa i ljudi su osjećali kako su se svi profesori na Sveučilištu smatrali na neki način mjerodavni spram teologije te su imali osjećaj da mogu i moraju sudlučivati. Osjećalo se kako im je teologija

posebno ležala na srcu tako da se s jedne strane čutjelo kako su kolege drugih fakulteta smatrali teologiju na neki način srcem i srčikom cjelokupnog Sveučilišta, a s druge strane, da je teologija upravo nešto što se ticalo svih, čime su se svi osjećali pogođeni i u čemu su se svi na neki način smatrali mjerodavnima.

Drugim riječima, kad to promišljam i sagledavam, onda bi trebalo značiti kako se upravo u raspi oko teoloških profesorskih stolica na sveučilištu sveučilište doživljavalo kao sveučilište. Radujem se kad čujem da i danas postoje te kooptacije, snažnije nego dosada, premda se Tübingen oduvijek oko toga trudio. Ne znam je li još uvijek na životu Leibnizov kolegij u kome sam i ja sudjelovao, ali je suvremeno sveučilište na stanovit način veoma ugroženo time što ono postaje nešto kao skup visokih stručnih škola koje su većma izvana institucionalno povezani, nego što bi tvorile nutarnje jedinstvo jednoga sveučilišta.

Teologija je očito bila nešto gdje je universitas, univerzitet bio nazočan i gdje se očitovalo kako sve stoji u jednome velikom suodnosu i surječju, te da u temelju svega jest zajedničko pitanje i zajednička zadaća, zajedničko čemu i zašto. U tome se može sagledati s jedne strane - kako ja mislim - i visoko priznanje samoj teologiji. U ovome vremenu u kome se - barem u latinskim (romanskim) zemljama do krajnosti naglašava laička država te laicitet državnih institucija pa stoga gotovo i prinuda, kako mora ostati izvana i po strani sve što ima bilo kakve veze s Crkvom, kršćanstvom, vjerom - to je, kako ja mislim, posebno važan proces koji čini vidljivim kako postoje učvorenja iz kojih nije moguće izdvojiti ovu tvorevinu koju nazivamo teologijom (koja ima bitno veze s Crkvom i vjerom u kršćanstvu), te utoliko onda postaje zornim ono biti-u i biti-sa kršćanskog pitanja, mišljenja i odgovora u toj tvorevini naših europskih zbiljnosti - ma koliko one htjele ili morale biti sa stanovišta stajališta i laičke.

Htio bih reći, s jedne strane sami fenomen kako upravo teologija i nadalje na

svojevrsan način sukonstituiraju sveučilište, nosi sa sobom i drugo golemo breme samoj teologiji, zadovoljiti to očekivanje, opravdati ga do kraja te obavljati službu koja joj se povjerava i koja se od nje očekuje. Raduje me kako je to u međuvremenu postalo veoma konkretno vidljivo - daleko više nego onodobno - u kooptacijama

te kako unutarsveučilišni dijalog čini sveučilište zbilja sveučilištem te povezuje u jedno zajedničko pitanje i odgovore. Međutim, ja mislim kako je ovo upravo i povod promisliti koliko smo mi kadri - ne samo u Tübingenu nego i drugdje - zadovoljiti tome zahtjevu. Jer sveučilište, društvo i čovječanstvo treba pitanja, ali ono treba i od-

govore. I ja vjerujem kako je tu vidljiva za teologiju - i ne samo za teologiju - stanovišta dijalektika između stroge znanstvenosti te sve većeg pitanja spram istine, koje je uvijek iznova prožima, prožiže i nadilazi.

Htio bih sve to pojasniti na jednome primjeru. Npr. neki egzeget, tumačitelj Svetoga pisma, mora izlagati Sveto pismo kao i svako historijsko djelo "secundum artem", prema struci, dakle, sa strogim znanstvenim aparatom s kojim raspolažemo i koji poznajemo, prema svim historijskim sastavnicama koje taj posao iziskuje, prema sveukupnoj metodici koja je za to potrebna. Međutim, sve to nije dostatno da bi on bio ujedno i teolog. Ako bi on činio samo ono gornje, onda bi teologija, svakako pak biblijsko tumačenje i egzegeza bili nešto srodno primjerice egiptologiji, asirologiji ili inače bilo kojoj drugoj specijalnoj struci. A da bi on bio teolog te vršio svoju službu na sveučilištu i za sveučilište, a ja se usuđujem još i tvrditi - i za cijelo čovječanstvo - što se od njega i očekuje, on se mora povrh svega toga još i pitati: Je li zapravo istina što se to tu govori? I ako je to istina, tiče li se ta istina nas? I kako nas se ta istina tiče? I kako možemo spoznati da je to istina te da se ta istina tiče svih nas?

U ovome smislu jest, kako sam ja uvjeren, teologija uvijek nešto što smjera onkraj puke znanstvenosti, ali ostaje ipak tražena, pitana i prizivana u znanstvenosti. Sveučilište treba pitanja, čovječanstvo treba pitanja. Gdje se više ne pita, pa sve do pitanja koja idu u sami korijen i temelj, koji sežu onkraj svih specijalizacija, ne ćemo onda ni dobiti više nikakvih odgovora. Samo ako pitamo te ako smo sa svojim pitanjima radikalni, do te mjere radikalni kako to sama teologija mora biti, onkraj svih specijalizacija, možemo se nadati dobiti odgovore na ta temeljna pitanja koja se tiču svih nas.

Mi (se) svi moramo ponajprije pitati. Tko ne pita, ne će ni dobiti nikakva odgovora. Međutim, na teologiju - nadodao bih - spada uz odvažnost pitanja također i poniznost čuti odgovore koje pruža kršćanska vjera. Poniznost razumjeti i shvatiti u tim odgovorima logičnost i razumnost tih odgovora te ih onda ponovno učiniti pristupačnim kao odgovore našega vremena i učiniti same sebe dostupnima svome vremenu te time konstituirati ne samo sveučilište nego pomoći i ljudima da žive. U toj zadaći i nakani želim Vam svima Božji blagoslov.

DEVETNICA NA ČAST BOŽJEG MILOSRĐA

Devetnica će nam pomoći da dublje uđemo u tajnu Božanskog milosrđa.

Ta molitva treba posebno biti povezana za blagdan Božanskog milosrđa.

Sestra Faustina piše: “Devetnica na čast Božjeg milosrđa, koju mi je Isus zapovjedio da zapišem i da molim prije blagdana Božjeg milosrđa, počinje na Veliki, Sveti petak! **Isus** joj je označio nakane u vezi s tom molitvom: “Želim da tijekom tih devet dana dovodiš duše na izvor Moga milosrđa, kako bi one iz toga izvora crple snagu, svježinu i sve milosti koje su im potrebne u teškom životu, napose u smrtnom času. Svaki dan dovodit ćeš k Mome Srcu drugu grupu duša, da se umiju u ovom oceanu Milosrđa... To ćeš činiti tijekom svoga života i u vječnosti, svaki dan molit ćeš Moga Oca nebeskoga po Mojjoj Gorkoj Muci, moleći milost za duše”.

Sestra Faustina upitala je Isusa, kako treba moliti tu devetnicu, te koje duše najprije treba dovoditi k Milosrdnom Srcu Isusu. Isus joj je odgovorio: “Pokazat ću ti već u određene dane!”

Devetnica na čast Božjeg milosrđa, koju je širila s. Faustina, može se moliti uvijek. Međutim, prema želji Otkupitelja našega, osobito se preporučuje moliti od Svetog petka pa do Bijele nedjelje (do Malog Uskrsa). Sestra Faustina piše: “Isus mi je naredio da molim tu devetnicu prije blagdana Božanskog milosrđa, a na Sveti petak treba je početi te moliti na nakanu za obraćanje svega svijeta, da bi taj svijet upoznao Božje milosrđe i da bi sve duše slavile Božju dobrotu: “Želim od svojih štovatelja da imadnu veliko pouzdanje... neka se bojažljiva duša ne boji približiti Meni, pa Makar imala toliko grijeha koliko ima pijeska na zemlji. Sve će biti oprano i očišćeno u bezdanu Moga milosrđa!”

Na blagdan Božanskog milosrđa (9. travnja 1937.) s. Faustina bijaše uronjena u tajnu Presvetog Trojstva. Ona piše: “Duša moja bijaše kao ispunjena posebnom radošću i Isus me je poučio da upoznam neizmjernost i dubinu Njegova milosrđa. Ako duše žele razumjeti kako ih Isus ljubi, to nije moguće shvatiti na ovom svijetu. Neizmerno ih ljubi i želi ih spasiti!”

PRVI DAN

Isus je rekao s. Faustini: **“Danas dovedi k Meni sveukupno čovječanstvo, a posebno sve grješnike, te ih uroni u ocean Moga milosrđa. Tako ćeš ublažiti gorkost Moju, koju mi uzrokuju duše, koje se gube”.**

Milosrdni Isuse, kojega je vlastitost smilovanje i opraštanje, ne gledaj naše grijehe, nego pouzdanje koje stavljamo u Tvoju neizmjernu Dobrotu. Sve nas primi u zaklonište Svoga milosrdnog Srca i nikad nikoga ne odbaci. Molimo Te po ljubavi, koja Te sjedinjuje s Ocem i Duhom Svetim.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Vječni Oče, pogledaj milosrdno na sveukupno čovječanstvo, a posebno na jadne grješnike, kojih je jedina nada Milosrdno Srce Tvoga Sina, našega Gospodina Isusa Krista. Po njegovoj gorkoj Muci, pokaži nam Svoje milosrđe, kako bismo mogli svi na sve vijeke slaviti Tvoju Moć i Snagu. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

DRUGI DAN

Isus reče: **“Danas dovedi k Meni duše svećeničke i redovničke, uroni ih u Moje neizmerno milosrđe. Te duše su Mi dale snagu da podnosim gorku Muku. Po njima, kao po zlatnom lancu, Moje milosrđe se izljevaju na čovječanstvo”.**

Milosrdni Isuse, koji si izvor svakog dobra, umnoži milosti u dušama svojih svećenika i redovnika da dostojno i s korišću čine djela milosrđa, te da riječju i primjerom dovode bližnje i predaju ih Ocu milosrđa, koji je na Nebesima, da Mu iskazuju slavu, koja Mu pripada”.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu

Vječni Oče, pogledaj samilosno na izabranike Svoga vinograda, pogledaj na svećenike i redovnike i napuni ih puninom svoga blagoslova. Po zaslugama Srca Svoga Sina, podaj im svjetlo i snagu, da vode kršćane na put spasenja i da s njima slave Tvoje neizmerno milosrđe. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

TREĆI DAN

Isus reče s. Faustini: **“Danas dovedi k Meni sve pobožne i vjerne duše: uroni ih u ocean Moga milosrđa. Te duše pomagale su Me na križnom putu do Kalvarije. Bile su Mi kapi utjehe usred oceana gorkosti”.**

Milosrdni Isuse, koji obilno daješ milosti iz riznice svoga milosrđa, primi sve vjerne kršćane u zaklonište Svoga milosrdnog Srca, i nemoj ih nikad odbaciti od Sebe. To Te molimo po neizmjernoj ljubavi, kojom plamti Tvoje Srce prema Ocu nebeskom.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu

Vječni Oče, pogledaj samilosno na vjerne duše, na baštinu Svoga Sina i po zaslugama Njegove gorke Muke, podaj im Svoj blagoslov i zaštiti ih Svojom trajnom pomoći, da ne izgube ljubav i blago Svete vjere, nego da s korovima Anđela i Svetih vječno slave Tvoje neizmerno milosrđe. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

ČETVRTI DAN

Isus reče: **“Danas, dovedi k Meni pogane i one, koji Me još ne poznaju. U Mojjoj gorkoj Muci, mislio sam i na njih i njihovu buduću zauzetost. Uroni ih u ocean Moga milosrđa”.**

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu

Milosrdni Isuse, koji si svjetlo svijeta, primi u zaklon Svoga Srca milosrdnoga duše pogana i nevjernika, koji Te još ne poznaju. I oni su uključeni u milosrdno Srce Tvoga Sina, našega Gospodina Isusa Krista. Osvoji ih za svjetlo Evanđelja, kako bi shvatili, da je velika sreća za njih, ako Te uzljube. Pomozi im, da i oni slave kroz sve vijeke Tvoje milosrđe. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

PETI DAN

Isus reče: **“Danas dovedi k Meni duše heretika, raskolnika, krivovjeraca i otpadnika. Uroni ih u ocean Moga milosrđa. Te duše su razdirale Moje Tijelo i Moje Srce, tj. Moju Crkvu. Ali, ako se ponovo nađu u Crkvi mojoj, moje rane će zacijeliti i osjetit ću utjehu u Svojoj Muci”.**

Milosrdni Isuse, koji si sama dobrota i koji ne odbijaš dati milost i svjetlo onima koji to zamole, primi pod okrilje Svoga milosrdnog Srca duše heretika, krivovjernika i otpadnika kao i duše svih, koji su u vjerskoj zabludi. Neka ih Tvoje svjetlo sve privuče u jedinstvo Crkve. Nemoj ih odbaciti, zaštiti ih da i oni postanu Tvoji i da slave Tvoje milosrđe.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu

Vječni Oče, pogledaj milosrdno na duše heretika i otpadnika, koji uporno ostaju u svojim zabludama, koji su prezirali Tvoje darove i zloupotrebljavali Tvoje milosti. Ne gledaj na zloću njihovu nego na Ljubav i Muku, gorku i tešku Svoga Sina, koji Te je žarko molio "da svi budu jedno" (Iv 17,21). Pomozi im da što prije postignu to jedinstvo, te da složno s nama slave Tvoje milosrde uvijek. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

ŠESTI DAN

Isus reče: **"Danas Mi dovedi duše blage i ponizne kao i duše male djece. Uroni ih sve u ocean Moga milosrđa. One su najslabije Mome Srcu i one su Me jačale u Mojoj gorkoj Muci..."**

Milosrdni Isuse, koji si rekao: **naučite se od Mene, koji sam blaga i ponizna Srca**", primi u zaštitu Svoga milosrdnog Srca duše blage i ponizne kao i duše male djece. One zanose nebesa, one su kao rukovet cvijeća mirisnoga pred Prijestoljem Božjim, gdje se Bog naslađuje mirisom njihovih krjeposti. Učini, da uvijek stanuju u Tvom Srcu, pjevajući bez prestanka pjesmu Ljubavi i Božjeg milosrđa.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Vječni Oče, pogledaj milostivo na malu djecu i na sve duše blage i ponizne, koje su postale najslabije Tvome Božanskom Sinu i koji Te razveseljuju. Oče milosrđa, Tebi su ugodne njihove krjeposti. Molimo da blagosloviš nas i sav svijet, kako bismo mogli svi vječno slaviti Tvoje Božansko milosrde. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

SEDMI DAN

Isusove riječi: **"Danas, dovedi k Meni duše, koje posebno časte i slave Moje milosrde. Te duše olakšavale su Moju Muku i najdublje su prodrle u Moj duh. One su odsjev Moga milosrdnog Srca. U budućem životu te duše blistat će posebnim sjajem i ni jedna od njih ne će doći u pakao. Svaka će od njih imati Moju zaštitu u času smrti"**.

Milosrdni Isuse, kojega je Srce Ljubav, primi u Svoje Srce, puno ljubavi, duše, koje časte i šire na poseban način Tvoje milosrde. Urešene snagom samog Boga, uvijek odane u Tvoje neizmerno milosrde i u svetu volju Božju, one nose na svojim ramenima cijelo čovječanstvo, moleći neprestano za to čovječanstvo od Oca nebeskoga oprostjenje i milost. Pomozi im da ustraju do kraja u početnoj revnosti, te na času smrti budi im milosrdni Spasitelj, a ne Sudac.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Vječni Oče, pogledaj milostivo na duše, koje časte i slave Tvoje neizmerno milosrde. Zaštićene u milosrdnom Srcu Tvoga Sina, te duše su kao živo Evandjelje. Njihove ruke pune su djela milosrđa, a njihova duša, puna radosti, raduje se Tvojoj slavi. Milosni Bože, molimo Te, pokaži im Svoje milosrde prema nadi i pouzdanju koje imaju u Te, da se ispuni obećanje Spasitelja, koji će štititi sve, koji budu za života i na času smrti čistili i širili tajnu Tvoga milosrđa. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

OSMI DAN

Isus reče: **"Danas, dovedi Mi duše koje se nalaze u čistilištu i uroni ih u bezdan Moga milosrđa, da Moja Krv ublaži i olakša njihove muke. Te duše koje se muče dok ne zadovolje Božjoj pravdi, zapisane su u Mom Srcu i jednom će stići k Meni. Vi im možete pružiti olakšanje blagom iz riznice sv. Crkve, blagom oprosta i svojim pokorničkim djelima..."**

Milosrdni Isuse, koji si rekao: "Budite milosrdni kao što je milosrdan Otac vaš nebeski" (Lk 6,36), molimo Te, primi u zaštitu svog milosrdnog Srca duše, koje su u čistilištu i koje su Ti drage, koje daju zadovoljštinu Božjoj pravdi. Neka Tvoja Krv i Tvoja Voda, što isteče iz Tvog probodenog Srca, ugase vatru čistilišta da se i tu pokaže snaga Tvoga milosrđa.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Vječni Oče, pogledaj milostivo na duše koje trpe u čistilištu te po zaslugama gorke

Muke Tvoga Sina i po gorkosti, koja bijaše u tim časovima u Srcu Isusovu, smiluj se onima koji sada okajavaju svoje dugove, svoje grijehove pod okom Tvoje pravde. Molimo Te da gledaš na ove duše preko rana Tvoga ljubljenoga Sina, da se utvrde u uvjerenju o Tvojim dobroti i o Tvom milosrđu bez kraja. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

DEVETI DAN

Isus reče: **"Danas, dovedi Mi lijene duše i uroni ih u bezdan Moga milosrđa. Te duše ranjavaju teško Moje Srce. U Maslinском vrtu, zbog njih, izgovorio sam u žalosti ove riječi: "Oče, ako je moguće, uzmi ovaj kalež od mene. Ali ne moja, nego Tvoja volja neka bude" (Lk 22,42). Za te duše, jedina daska spasenja jest utočište u Moje milosrde."**

Milosrdni Isuse, koji si sama dobrota, primi pod okrilje Svoga Srca lijene duše. Neka se te duše, koje su Ti bile odurne za vrijeme Tvoje agonije u Maslinском vrtu, ugriju u vatri Tvoje ljubavi. Patnički Isuse, upotrijebi svu snagu Svoga milosrđa i privuci k Sebi te duše, da bi, ugrijane u Tvojoj ljubavi, s novim žarom, bile i one u Tvojoj službi.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Vječni Oče, pogledaj milosrdno na lijene duše, koje su također predmet ljubavi Srca milosrdnoga Tvoga Sina, našega Gospodina Isusa Krista. Bože milosrđa i svake utjehe, molimo Te po zaslugama gorke Muke Tvoga ljubljenoga Sina i po njegovoj agoniji, smrtnoj Muci tijekom tri sata na Križu, pomozi da se ugriju ta srca i te duše, da bi i one slavile neprestano veličinu Tvoga milosrđa u sve vijeke. Amen.

Krunica na čast Božjeg Milosrđa

KRUNICA U ČAST BOŽJEG MILOSRĐA

Na prva tri zrnca:

Oče naš, Zdravo Marijo, Vjeronanje.

Na velika zrnca:

Vječni Oče, prikazujem Ti Tijelo i Krv, Dušu i Božanstvo Tvoga preljubljenoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, kao zadovoljštinu za naše grijehove i grijehove cijeloga svijeta.

Na mala zrnca:

Po pregorkoj Muci Isusovoj, smiluj se nama i cijelome svijetu.

Na kraju krunice doda se (3 puta):

Sveti Bože, Sveti Jaki Bože, Sveti Besmrtni Bože, smiluj se nama i cijelome svijetu.

GODIŠNJE UKAZANJE MIRJANI DRAGIĆEVIĆ-SOLDO 18. OŽUJKA 2007.

Vidjelica Mirjana Dragićević-Soldo imala je svakodnevna ukazanja od 24. lipnja 1981. do 25. prosinca 1982. Na posljednjem svakodnevnom ukazanju Gospa je, povjerivši joj deset tajnu, rekla da će joj se ukazivati jedanput godišnje i to 18. ožujka. Tako je i bilo tijekom svih ovih godina.

Više tisuća hodočasnika okupilo se na molitvi krunice u zajednici „Cenacolo”. Ukazanje je započelo u 14:07 h i trajalo do 14:12. Gospa je dala slijedeću poruku:

«Draga djeco! Dolazim k vama kao Majka s darovima. Dolazim s ljubavlju i milosrđem. Draga djeco, kod mene je veliko srce. Želim u njemu sva vaša srca, postom i molitvom očišćena. Želim da zajedno kroz ljubav naša srca trijumfiraju. Želim da kroz taj trijumf vidite pravu istinu, pravi put i pravi život. Želim da možete vidjeti moga Sina. Hvala vam.»

Gospa je blagosloвила sve nas i sve nadbožne predmete. Nanovo je istakla da je to samo njezin majčinski blagoslov i zatražila svakodnevne molitve za one (izvorno Gospine riječi) “koje je moj Sin odabrao i blagoslovio” (mislim da se to odnosi na svećenike - dodala je Mirjana).

FRA PETAR VLAŠIĆ U PULI

Krajem veljače o.g. fra Petar Vlašić, kapelan u župi Međugorje koji vodi pastoralnu brigu za područnu crkvu Milosrdnog Isusa u Šurmancima, pohodio je Dom za starije i nemoćne osobe sv. Polikarpa te biskupijsko misijsko sjemenište Redemptoris Mater u Puli. Ovaj posjet odgovor je na poziv g. Martina Klimana, upravitelja Kuće sv. Polikarpa u kojoj djeluju sestre Milosrdnog Isusa koje su 1990. g. iz Poljske došle služiti u Hrvatsku. U Domu sv. Polikarpa živi oko 150 napuštenih i zaboravljenih staraca i starica, većinom izbjeglica iz Bosne i Hercegovine. U sjemeništu Redemptoris Mater studira 31 svećenički kandidat iz 15 zemalja. Obje ustanove nalaze se u bivšoj pulskoj vojarni.

U četvrtak 23. veljače popodne, u župi sv. Ivana koju vode franjevci konventualci, u suslavlju sa župnikom i kapelanom, fra Petar je slavio Misu za pulsku međugorsku molitvenu skupinu koju vodi g. Elio Karlović. Poslije Mise bilo je klanjanje pred Presvetim.

U petak 24. veljače popodne, u Domu za stare i nemoćne u kapelici sv. Polikarpa, mons. Ante Jurić, splitski nadbiskup u miru, predsjedao je sv. Misu u kojoj su koncelebrirali fra Petar Vlašić, rektor sjemeništa g. Ja-

nez, dr. Vjekoslav Milovan, postulator Sluge Božjeg Milosrdnog Bulešića i pastoralac Doma sv. Polikarpa, te drugi svećenici. Fra Petar je propovijedao o životu i mučeništvu sv. Polikarpa. Na sv. Misi bili su nazočni svi bogoslovi i svi pokretni stanovnici doma. Poslije sv. Mise bila je organizirana svečana večera na kojoj je nadbiskup u miru mons. Jurić blagoslovio međugorske krunice i slike Milosrdnog Isusa iz Šurmanaca koje je fra Petar podijelio žiteljima toga mjesta.

HODOČASNICI S DALEKOG OTOKA TAHITIJA

Među hodočascima koji su u ožujku boravili u Međugorju svojom radošću i pjesmom te slikovitom tradicionalnom nošnjom i vijencima cvijeća na glavi pozornost je privukla jedna skupina s dalekog tihooceanskog otoka Tahitija. Hodočašće je organizirao đakon koji je u svojoj biskupiji na Tahitiju zadužen za izobrazbu kateheta.

Putovanje od Tahitija do Međugorja veoma je skupo, traje oko 30 sati a vodi preko San Franciska i Pariza gdje se skupini pridružio duhovni pratitelj, Afrikanac, dominikanac Matthieu Malonga iz Konga, koji u Parizu djeluje kao studentski vjeroučitelj a već godinama redovito prati hodočasničke skupine u Međugorje. On je izjavio: „Ja sam svećenik koji je jako vezan uz Mariju, pa kad Marija negdje govori ja dolazim da budem uz Majku. To su jako dobre poruke. Međugorska poruka jest držati Mariju za ruku, ići prema Isusu i, korak po korak, stići ćemo do Oca.“

ČETRNAESTI MEĐUNARODNI SUSRET VODITELJA CENTARA MIRA, MOLITVENIH I KARITATIVNIH SKUPINA

Četrnaesti međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održan je u Međugorju od 4. do 8. ožujka 2007. godine. Tema susreta bila je: „Svojom ćete se postojanošću spasiti“. (Lk. 21,19)

Na susretu je sudjelovalo 159 sudionika iz 18 zemalja (Kanada, SAD, Irska, Engleska, Australija, Belgija, Francuska, Njemačka, Austrija, Hrvatska, BiH, Švicarska, Italija, Poljska, Španjolska, Slovenija, Slovačka i Češka). Među sudionicima susreta bila su i tri svećenika.

Predavači na ovogodišnjem seminaru bili su dr. fra Ivan Ivanda iz samostana na Širokom Brijegu te bivši međugorski župnik fra Branko Radoš koji sada vodi jednu HKM u Švicarskoj. Fra Ivan Ivanda govorio je o teološkim krjepostima vjere, ufanja i ljubavi, a fra Branko Radoš o postojanosti u vjernosti Gospinoj poruci i njezinu pozivu. Treći dan seminara bio je dan molitve i posta. Animirao ga je fra Ljubo Kurtović. Svaki je dan započinjao u dvorani polusatnim klanjanjem pred Presvetim, a završavao u crkvi večernjim molitvenim programom. Osim predavanja, u rad seminara bio je uključen i rad po jezičnim skupinama, susret sa župnikom dr. fra Ivanom Sesarom, molitva krunice na Brdu ukazanja i Križni put na Križevcu.

Seminar je završen svetom Misom nakon koje je uslijedio zajednički svečani ručak. Podsjetimo da se prvi međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja međugorskih centara mira i molitvenih

skupina održao u Međugorju prigodom 13. obljetnice Gospinih ukazanja, 22. i 23. lipnja 1994. Slijedećih godina susreti su se održavali u Baškoj Vodi, Tučepima i Neumu, a od 2001. ponovno u Međugorju.

DVANAESTI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Dvanaesti međunarodni seminar za svećenike održat će se u Međugorju od 2. do 7. srpnja 2007. Tema seminara je: «S Marijom u iščekivanju Duha Svetoga».

Predavač na seminaru bit će p. Raniero Cantalamessa, franjevac kapucin. Rođen je u Colli del Tronto (AP) 22. srpnja 1934. Zaređen je za svećenika 1958., diplomirao je teologiju u Friburgu u Švicarskoj, a klasičnu književnost na Katoličkom sveučilištu S. Cuore u Milanu. Kao redovni profesor Povijesti podrijetla kršćanstva i direktor Odsjeka za religijske znanosti Katoličkog sveučilišta bio je član Međunarodnog teološkog povjerenstva od 1975. do 1981. Godine 1979. prestaje predavati da bi se u potpunosti posvetio službi propovijedanja. Od 1980. je propovjed-

nik Svete Stolice, zvan i Apostolski propovjednik te svakog petka tijekom došašća i korizme drži meditaciju u nazočnosti Pape, kardinala, biskupa, prelata i poglavara vjerskih redova. Funkcija i služba Apostolskog propovjednika potječe od Pavla IV. (1555.-1559.). Trenutno se propovijedi održavaju u kapeli Redemptoris Mater. Apostolski propovjednik stanuje u Glavnoj kuriji franjevaca kapucina. Drži predavanja u raznim dijelovima svijeta. Napisao je brojne knjige koje su prevedene na petnaestak jezika. Već pet godina svake subote navečer na Rai Uno vodi emisiju Na Njegovu sliku. Razlozi za nadu u kojoj tumači evanđelje te nedjelje.

Do vremena Pavla IV. glavni poglavari četiri posjačka reda (propovjednici, tj. dominikanci, red ma-

nje braće, tj. franjevci, eremiti sv. Augustina i karmelićani) naizmjenice su propovijedali nedjeljom u vrijeme došašća i korizme. Od tog vremena nadalje Apostolski propovjednici bili su stalni, a birali su se iz raznih vjerskih redova. Svojim *Inclutum Fratrum Minorum* iz 1743. godine Sveti otac Benedikt XIV. odredio je da ta služba bude u isključivoj nadležnosti Reda manje braće franjevaca kapucina.

Svoje prijave možete izvršiti putem telefona/faxa na broj 00387 36 651 999. Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj u obitelji iz Međugorja da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati. Troškovi seminara pokrivaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti celebret od svoga poglavara.

SIGURAN SAM DA JE GOSPA OVDJE PRISUTNA

Razgovarala Huanita Dragičević

Mons. Emilio Ogñéovich, nadbiskup u miru argentinske nadbiskupije Mercedes-Lujan, utemeljitelj Katličkog radija i televizije u Buenos Airesu, prošle je godine sa skupinom hodočasnika iz svoje zemlje posjetio Međugorje.

Tom prigodom nadbiskup Ogñéovich bio je gost i Radiopostaje "Mir" Međugorje.

Oče nadbiskupe, molim vas predstavite se.

Ja sam čovjek u godinama, ne ću kazati da sam star, jer nisam neka stara krpa za otiranje poda. U godinama jesam, ali sam također još pun želje i snage da radim za Crkvu i da služim Crkvi. Isus je htio uvijek ostati nazočan među nama i zato nam se daje u krhkosti hostije i u siromaštvu ljudskoga bića.

Ostao sam siročić kad sam imao samo deset godina. Moj otac je podrijetlom s Cetinja, iz Crne Gore, a za majku nisam siguran je li podrijetlom od Zadra ili Splita. U vjeri su nas odgajali naši roditelji, a kasnije i naša baka, koja nas je nakon smrti roditelja odgajala. Živjeli smo u krajnjem siromaštvu radeći na tuđoj zemlji. Otac mi se zvao Simon Ognjenović, susreo je moju majku, oženili su se i imali četvero djece. Umrli su kada sam imao deset godina, u razmaku od 19 sati. Majka je dugo poboljevala i umrla je kad je imala 33 godine. Iza nje je ostalo novorođenče od svega četiri mjeseca. Moj otac joj je bio jako predan, godinama se brinuo za nju jer je bila bolesna i od tuge je preminuo za njom. Mislim da je upravo to ono prekrasno svjedočanstvo koje je danas potrebno dati s obzirom na krizu koja vlada u braku i obitelji.

Kada su roditelji umrli ja sam sa svega deset godina postao i otac i majka i brat i prijatelj svoje mlađe braće. Uzela nas je k sebi baka koja je bila toliko siromašna da smo se jedva prehranjivali. Moram kazati da smo živjeli u uvjetima potpunog siromaštva. Nisam patio, zapravo bio sam sretan.

Da budem iskren, kao dijete nikada nisam razmišljao o tome da postanem svećenik. Čak mogu reći da bih tada na putu radije vidio bilo koga, samo ne svećenika. Zapravo sam bio ljut na Boga, jer mi je odnio roditelje, tako mlad ostao sam bez njih. Baka je mislila na moju budućnost i posla-

la me u školu daleko od kuće, u mjesto blizu svetišta Gospe Lujanske, zaštitnice Argentine.

Moram priznati da me je Gospa Lujanska sve do današnjeg dana pratila kroz život. Jednom davno pohodili smo to svetište i kad sam zagrlio Gospin kip osjetio sam kako me Bog poziva da budem njegovim svećenikom. To je misterij svećeničkog poziva. Kada sam već 15 godina bio svećenik, jedna daljnja rodica mi je rekla: »E, da te sada vidi tvoja majka«. Skamenio sam se. Ispričala mi je kako se moja majka još dok je bila trudna molila dragom Bogu da me uzme u svoju službu i da budem njegovim svećenikom. Od onoga trenutka kada je saznala da me nosi u svojoj utrobi svaki dan je išla na Misu i pričesćivala se samo s tom nakanom. U zadnjem trenutku svoga života sa svojim zadnjim udahom zagrlila je Gospin lik i njezine posljednje riječi su bile: "Majko, predajem ti svoj život. Isuse, molim te uzmi moga sina Emilija da postane tvojim svećenikom."

Od trenutka kada je saznala da je trudna, vaša majka je molila za vas i vaš poziv. Danas je sve manje svećeničkih zvanja. Što mislite, što je razlog tome i što bismo mogli učiniti kako bi tih zvanja bilo više?

Kad danas molimo za svećenička zvanja, trebamo na umu imati upravo taj njihov nedostatak. Europa, koja je nekada bila misionar cijeloga svijeta, danas nema dovoljno svećenika. Vidite, majke su najodgovornije. Majka treba moliti za svećeničko zvanje još dok nosi u utrobi svoje dijete. Dok je dijete u kolijevci, dok ga majka doji, treba moliti za svećenike. Sve poslije je prekasno.

Kada sam čuo tu svoju rođaku, morao sam otići na grob svojih roditelja i zahvaliti im što sam postao svećenikom. I na dan kada sam bio ustoličen za pomoćnog biskupa u Bahía Blanca ponovno sam otišao

na grob svoje majke kako bi joj se zahvalio. Gospa Lujanska zaštitnica je moga života i moga svećenstva.

Ja sam zaljubljen u Crkvu, u Isusa i Mariju. Kad bih se ponovno rodio opet bih bio svećenik. Velika je radost u srcu svećenika kad služi Isusovoj Crkvi i osjeća se instrumentom u Božjim rukama. Veliki je misterij kada Isus s nama ostaje u krhkosti jedne hostije i u siromaštvu svećenika, biskupa, pape i svakog laika kršćanina. Mi nismo djeca Velikoga petka i ne trebamo biti žalosni, mi smo djeca Uskrsa, radosti i mira.

Ispričali ste nam da ste hodočastili u mnoga marijanska svetišta. Zaštitnica vašega svećeništva je Gospa Lujanska. Kažite nam kako doživljavate mjesto u kojemu se je ukazala Kraljice Mira? Što za vas sve ovo znači i što bi ste posebno naglasili kao srž Međugorja?

Hodočastio sam i u Svetu zemlju i u toli-

ka marijanska svetišta diljem svijeta, a kao biskup pobrinuo sam se da i moji svećenici i vjernici iz moje biskupije pohode Fatimu, Lurd, Pariz itd. Bez obzira na moje godine i na operaciju zbog koje mi je teško hodati, moram reći kako me Gospa Međugorska ovih dana pomaže i kako sve bolje hodam. Osjećam veliku radost u svome srcu. Mislim da bismo se svi trebali otvoriti misionarskom duhu našega Isusa, dobrog pastira koji je bio spreman ostaviti sve kako bi pronašao izgublenu ovcu. Danas

Joze Zovke, njegova jednostavnost. Međugorje ponavlja poziv Ivana Krstitelja koji je rekao *obratite se i pripremite se, doći će onaj koji će vas krstiti i započeti svoje misijsko djelovanje*. Gospa danas ovdje upravo to čini. Ponavlja poziv Ivana Krstitelja, poziva nas na obraćenje, na molitvu, pokoru. Krunica zaista jest oružje u ruci kršćanina.

Ovom svijetu potreban je mir, najviše od svega. Potreban je mir u srcu čovjeka, u obitelji i u cijelome čovječanstvu. Praznina u čovjeku današnjeg vremena svakim da-

jedan i drugi potrčali su preko ceste kako bi me zagrlili... Osjetio sam da me preko njih i s njima grli Gospa, Kraljica Mira. Čak sam bio u napasti da se ne umivam kako s mene ne bi otišao taj nježni zagrljaj nebeske majke koji su mi njih dvojica dali.

Biste li nam opisali svoje doživljaje s tog ukazanja?

Teško mi je govoriti o tome iskustvu jer se tek nedavno dogodilo. No, mislim da smo svi koji smo bili nazočni kod ukazanja s jedne strane osjetili božansku prisutnost, a s druge strane duboki mir onoga koji nam je svjedočio što je vidio i što je čuo. Jedino što nakon susreta s vidiocima i s fra Jozom Zovkom na Širokom Brijegu mogu reći jest da je to izvrsna platforma za početak života u vječnosti. Ne znaš jesi li na nebu ili na zemlji. Mislim da to jedino tako mogu opisati. Upravo je to stvarnost Međugorja koju sam doživio, ne samo ja, nego i svi oko mene.

Kako promatrate Međugorje kroz prizmu opće Crkve?

Nažalost, još uvijek vlada prevelika ignorancija glede ove velike nadnaravne stvarnosti u Međugorju posred suvremenoga svijeta. S druge strane, ohrabrenje mi daju riječi Ivana Pavla II. koji je nama svećenicima i biskupima rekao da pratimo hodočasnike u Međugorje jer se u njemu moli, obraća, mijenja život, posti se srijedom i petkom...

Prije dolaska u Međugorje bio sam na audijenciji kod pape Benedikta XVI. Naravno, zbog mojih godina dali su mi mjesto odmah sprijeda pa sam imao prigodu Papu osobno pozdraviti i reći mu: »Sveti Oče, dolazimo s hodočašća iz Svete zemlje i htjeli smo ovdje u Rimu susresti novoga Petra Crkve. Iz Rima idemo u Međugorje.« On me potapšao po ruci govoreći: »Dobro, dobro«. Tada sam shvatio da je zbog toga sretan.

Crkvi će trebati još vremena da dade svoj stav o Međugorju, kao što si je u svojoj mudrosti uzela vremena da iskaže svoj stav glede Fatime, Lurda i drugih mjesta ukazanja. Glede priznanja, ne valja požurivati, jer pravi trenutak će doći.

Naš primas, kardinal Bergoglio, koji je istinski pastir, mudar čovjek koji živi u siromaštvu i u radosti, bio je vrlo sretan kad sam mu rekao da konačno idem u Međugorje. Isto mišljenje o Međugorju imaju i ostala braća biskupi članovi Argentinske biskupske konferencije. Morat ću s njima svima podijeliti svoje uvjerenje.

je situacija čini mi se drukčija. Danas nije 99 ovaca u toru a jedna izgubljena. Prije bi se moglo reći da je danas samo jedna ovčica u toru, a 99 ih je izgubljeno. Ovime želim istaknuti koliko je važna evangelizacija i misionarski duh kako bi se ovaj svijet priveo k Isusu. Mislim da su važne i riječi Ivana Pavla II. koji je rekao kako Crkva sada živi svoje proljeće.

Međugorje, Fatima, Lurd, to je upravo ono što nam je Isus ostavio kad je u njemu bila samo još zadnja kap krvi, zadnja kap života, kad je s križa rekao: »Evo vam majke!«. Majka nas ne ostavlja. Ona je i danas tu, s nama. Pet godina sam sanjao o tome kako ću doći u Međugorje i konačno mi se taj san ostvario. Dok sam živ svjedočit ću da sam uvjeren da je Gospa ne samo bila u Međugorju, nego je i sada prisutna. Zavidljen sam jednostavnošću i svetošću tih mladih ljudi-vidjelaca, činjenicom da su osnovali svoje obitelji. Dirnule su me i riječi fra

nom je nažalost sve veća i njegova istinska potreba za Bogom i jedinim mirom koji on može dati je sve veća. Čuo sam da je biskup Komarica jednom rekao: »Gdje Bog gradi svoju katedralu, sotona nastoji napraviti svoju kapelicu.«

Moram priznati da vrijedi i obrnuto. Čini mi se da sotona u današnjem svijetu gradi svoju veliku građevinu a mi se jedva borimo da izgradimo kapelicu. Međugorje je veliko djelo evangelizacije. U njemu nas Gospa sve želi dovesti k Isusu

Oče nadbiskupe, imali ste prigodu susreti vidiocima i biti kod ukazanja. Kakva su vaša iskustva?

Susret s Jakovom i Ivanom na mene je ostavio dubok dojam. Bio sam s Ivanom za vrijeme ukazanja. Iskustvo susreta s nadnaravnim uistinu je snažno! Siguran sam da je Gospa ovdje prisutna.

Nikada ne ću zaboraviti susret s vidiocima Ivanom i Jakovom. Kad su me vidjeli i

MEKSIKO - GUADALUPSKA GOSPA (II.)

Ukazanje Gospe Guadalupske Juanu Diegu na brdašcu Tepeyac u Meksiku, koje se dogodilo 9. prosinca 1531.

godine, promijenilo je povijest Amerike. U desetljeću koje je slijedilo kršćanstvo je primilo gotovo deset milijuna Indijanaca. U drugom nastavku povijesti ukazanja Gospe Guadalupske donosimo doživljaje vidioca Juana Diega i nastanak čudotvorne slike na njegovoj tildi, ogrtaču izrađenu iz vlakana kaktusa.

fra Karlo Lovrić

TREĆE UKAZANJE

Biskup je postavljao pitanja

Idućeg dana otišao je iz kuće prije zore i uputio se u Tlatilolco, da bude poučen o božanskim stvarima, ali i nazočan prozivanju svoga imena, poslije čega bi pošao vidjeti biskupa. Oko deset sati, poslije sudjelovanja u Misnom slavju i upisa svoga imena, Juan Diego se žurno uputio u biskupov dvor.

Čim je stigao, pokušao je vidjeti biskupa. Uspio ga je vidjeti tek nakon puno neugodnosti. Kleknuo je pred njegove noge. Bio je tužan dok mu je izlagao upute Nebeske Gospe moleći Boga da povjeruje poruci i želji Bezgrješne da sagradi jedan hram tamo gdje je ona htjela. Biskup, da bi bio siguran, postavljao mu je mnoga pitanja: Gdje je vidio Gospođu i kako je ona izgledala. Sve je biskupu savršeno opisao. Unatoč preciznom tumačenju njezina izgleda i svega onoga što je vidio i da je ona sama rekla da je uvijek-Djevica Sveta Majka Spasiteljeva, našega Gospodina Isusa Krista, biskup mu nije ni najmanje povjerovao govoreći da za njegovu molbu treba mnogo više dokaza. Potreban je znak da bi mogao vjerovati da ga je doista poslala Nebeska Gospođa. Tada je Juan Diego rekao biskupu: *«Monsinjore, slušajte! Kakav treba biti znak koji tražite? Ja ću ga zahtijevati od Nebeske Gospe koja me je i poslala k vama»*.

Poslao uhode za Diegom

Biskup, vidjevši da je Juan Diego bez ikakve sumnje to prihvatio i da se nije povukao, poslao ga je po znak. Zapovjedio je nekima u koje je imao povjerenja da ga slijede i prate kamo god bude išao, koga će vidjeti, s kim će govoriti. Oni koji su ga slijedili, dok su prelazili preko potoka blizu mosta Tepeyac, ubrzo su ga izgubili iz vida. Tražili su ga posvuda ali ga nisu mogli naći. Vratili su se ne samo jer su bili umorni, nego i zato jer su bili izigrani, što ih je strašno boljelo. I

to je bilo sve što su mogli ispričati biskupu. Da uvjere biskupa kako Juanu Diegu ne treba vjerovati, govorili su mu kako je Diego sve to izmislio ili je samo sanjao što je pričao i tražio. Napokon su smislili ovo: ako bi se ikada povratio, zadržat će ga i oštro kazniti da konačno prestane lagati i varati.

U međuvremenu je Diego bio s Blaženom Djevicom noseći joj biskupov odgovor. Kad ga je Gospa saslušala, rekla mu je:

«Dobro, moj mali, ti ćeš sutra ponovno dolje i ponijet ćeš znak biskupu koji je tražio. I s tim (znakom) će ti povjerovati i u njegovom pogledu ne će biti sumnje. I znaj, moj mali, uzvratit ću ti za tvoju brigu, trud i napor. Sutra ću te čekati ovdje».

ČETVRTO UKAZANJE

Ujak teško bolestan

Slijedećeg dana, a bio je ponedjeljak, Diego je trebao ponijeti znak, ali se nije vratio na brdo Tepeyac. Naime, kad se vratio kući, našao je ujaka Juana Bernardina teško bolesna. Odmah je pozvao liječnika da mu pomogne, ali je bilo suviše kasno, jer mu se stanje još i pogoršalo. Kada je pala noć, ujak ga je zamolio da u zoru pođe u Tlatilolco dovesti mu svećenika da ga pripravi i ispovjedi, jer je bilo sigurno da će umrijeti, da se više ne će podići.

U utorak prije zore Juan Diego je pošao od kuće u Tlatilolco po svećenika i kako se približavao putu koji spaja nizbrdicu koja vodi do brežuljka Tepeyac prema zapadu, gdje je običavao prelaziti put, rekao je samom sebi:

«Ako nastavim ovim putem, Gospođa će me sigurno vidjeti i bit ću zadržan da odnesem znak biskupu kako je dogovoreno; ali moja je prva briga poći najprije po svećenika, jer ga moj ujak sigurno čeka».

Zaobišao je brežuljak da ga ona ne bi vidjela, ona koja vidi posvuda. Ipak, vidio ju je kako silazi s brežuljka i gleda prema mjestu gdje su bili prethodni susreti. Približi mu se na podnožju brežuljka i veli mu:

«Što ima, najmanji od mojih sinova? Kako si?»

Je li bio više žalostan ili postidjen ili prestrašen? Nakloni se pred njom. Pozdravi je riječima:

«Moje Dijete, najnježnija od mojih kćeri, Gospođo, Bog hoće da bude kako želiš. Kako si ovoga jutra? Je li zdravlje dobro, Gospođo i moje dijete? Ja ću te ražalostiti. Znaš, moje dijete, da je jedan od tvojih slugu, moj ujak, teško bolestan. Napala ga je kuga i na umoru je. Žurim se prema tvojoj kući u Meksiko pozvati jednoga od tvojih svećenika, miljenika Božjeg, da ispovjedi i odriješi od grijeha moga ujaka, jer poslije našega rođenja došli smo na svijet da se sačuvamo od smrtnih djela. Iako ja sada odlazim, brzo ću se vratiti ovdje i odnijeti tvoju poruku. Gospođo, moje dijete, oprost mi, budi za čas strpljiva sa mnom. Ne ću te prevariti, najmanja od mojih kćeri».

Sutra ću doći žurno».

Kada je čula riječi Juana Diega, Sveta Djevica mu reče:

«Poslušaj me i dobro razumi, najmanji od mojih sinova, ništa te ne treba žalostiti ni mučiti. Neka tvoje srce ne bude tužno. Nemoj strahovati zbog te bolesti, niti zbog neke druge bolesti ili tjeskobe. Nisam li ja tu, ja tvoja majka? Nisi li pod mojom zaštitom? Nsam li ja tvoje zdravlje? Ne odmaraš li se sretan na mom križu? Što želiš više od toga? Što god bude, ne budi nesretan ili tužan. Ne budi žalostan zbog ujakove bolesti, ne će od nje umrijeti. Budi siguran da je sada zdrav».

(Kako je saznao poslije, njegov je ujak u tom trenutku ozdravio).

Kad je Juan Diego čuo te riječi Nebeske Gospe, bio je veoma utješeno. Bio je sretan.

Mirisave ruže nalik biserima

Gospođa mu zapovjedi da se popne na brežuljak gdje su razgovarali za prethodnih susreta. Rekla mu je:

«Popni se, najmanji od mojih sinova, sve do vrhunca brežuljka; tamo gdje si me vidio i odakle sam ti davala upute, vidjet ćeš ra-

zno cvijeće. Nakupi cvijeća i donesi ga preda me».

Juan Diego se odmah popne na brežuljak. Kad se popeo bio je zapanjen. Toliko je bilo lijepih i različitih kastiljanskih ružičnjaka koji su svakako cvjetali prije sezone, jer su se izvan sezone smrzavali. Mirisave i prekrivene kapljicama rose bile su poput najdivnijih bisera. Odmah ih je počeo brati. Skupljao ih je i stavljao u svoj ogrtač (tilmu). Vrhunac brežuljka nije bio mjesto gdje bi moglo cvjetati bilo koje cvijeće jer su tu bile stijene, trnje i druga travurina. Tu i tamo bilo je trave, ali nikako u prosincu kada se vegetacija smrzavala. Sišao je s brežuljka i ruže koje je nabrao odnio Nebeskoj Gospođi, a ona ih je uzela i ponovno ih stavila u njegov ogrtač govoreći:

«O, najmanji od mojih sinova, ova raznolikost ruža dokaz je i znak koji ćeš odnijeti biskupu. U moje ime ćeš mu reći da će u tome vidjeti moju želju i da se tome treba prilagoditi. Ti si moj veleposlanik, najdostojniji moga povjerenja. Strogo ti naređujem da ne odmotavaš svoj ogrtač osim u biskupovoj nazočnosti, njemu ćeš pokazati što si donio. Ti ćeš mu sve ispričati. Reći ćeš mu da sam ti ja zapovjedi-la da se popneš gore na vrh brežuljka i ubereš cvijeće. I sve ono što si vidio i što te je očaralo možeš mu reći i tako ga uvjeriti da pristane na gradnju crkve».

Poslije primljenih savjeta uputio se u Meksiko, sretan i siguran u uspjeh, noseći s

mnogo brige sadržaj svoga ogrtača, pazeci da ništa ne ispadne iz njegovih ruku i opijajući se mirisom raznolikog i lijepoga cvijeća.

ČUDO NA OGRTAČU - SLIKA

Juan je uporno čekao

Kad je stigao u biskupov dvor, upravitelj i druga biskupova posluga došli su mu u susret. Molio ih je da kažu biskupu da ga želi vidjeti, no nitko to nije htio učiniti. Glumili su da ga ne razumiju, vjerojatno zato što je bilo suviše rano ili su ga poznavali kao nepoželjnog i onoga koji ih je namučio. Štoviše, njihovi kolege su pričali da su ga izgubili iz vida kad su ga ono uhodili.

Čekao je dugo vremena. Kad su vidjeli da tako dugo čeka stojeći, umoran, ne čineći ništa da ga se pozove, a videći da nešto ima u svom ogrtaču, približili su mu se da saznaju što to ima. Juan Diego, vidjevši da ne može sakriti što nosi i znajući da će ga zadirkivati, malo otvori ogrtač u kojem se nalazilo cvijeće. Kad su vidjeli raznolikost kastiljanskih ruža izvan sezone, bili su zapanjeni jer su bile potpuno svježije, u punom cvatu, tako mirisne i tako lijepe. Pokušali su izvući neke ruže ali im to nije uspjelo. Nisu mogli vidjeti stvarno cvijeće. Na mjestu ruža pojavile su se slike utisnute ili oslikane na platnu. Otišli su reći biskupu što su vidjeli. Kazali su mu da bi ga Indijanac želio vidjeti. Kad je biskup to čuo, shva-

tio je da je Juanito donio dokaz. Zapovjedi da ga odmah puste unutra.

Ja bih vjerovao

Već na ulazu, kako je to bio običaj, Juan Diego se pokloni pred njim i potanko mu ispriča što je vidio i kakvu je poruku donio. Kazao je:

«Monsinjore, ja sam učinio, što si zapovjedio. Išao sam reći mojoj Ami, mojoj Nebeskoj Gospođi, Presvetoj Mariji, predragocjenoj Majci Božjoj da si tražio znak kako bi mogao povjerovati da treba sagraditi crkvu tamo gdje je ona zahtijevala. Ja sam joj rekao da sam ti dao riječ da ću donijeti znak i dokaz njezine želje kako si to zatražio. Ona je popustila i udovoljila tvom traženju.

Rano jutros me pozvala da te ponovno vidim. Zamolio sam je još jednom za znak da mi možeš povjerovati i ona mi je rekla, da će mi dati znak. Poslala me na vrh brežuljka, gdje sam je običavao vidjeti, da uberem različitih kastiljanskih ruža. Čim sam ih ubrao, njoj sam ih odnio. Uzela ih je svojom rukom i odmah stavila u moj ogrtač da ti ih donesem i osobno predam. Čak i da sam znao da gore na brežuljku nije bilo mjesta gdje bi moglo rasti svijeće, jer ima mnogo stijenja, trnja, drače... ja bih joj vjerovao.

Kad sam se približio vrhuncu brežuljka vidio sam da se nalazim u raju gdje je puno raznovrsnih lijepih kastiljanskih rosnih i blještavih ruža i odmah sam ih ubrao.

Rekla mi je da ih donesem tebi i to sam učinio, da u njima možeš vidjeti znak koji si od mene tražio. Evo, one su tu, primi ih!»

Raširio je svoj bijeli ogrtač i kad su te različite kastiljanske ruže pale na zemlju, na ogrtaču se pojavila krasna slika Blažene Djevice Marije, Majke Božje, kakva je i danas u crkvi Tepeyac, prozvanom Guadalupe.

Kada je biskup vidio sliku, s prisutnima je pao na koljena. Ostali su zadivljeni. Ustali su pogledati sliku, drhtali su i s tugom posvjedočili da su je promatrali svojim srcem i svojim duhom. Biskup je u suzama molio i tražio oprostjenje što nije odmah ispunio njegovu molbu. Kad je ustao, s vrata Juana Diega skinuo je ogrtač na kojem se pokazala slika Nebeske Gospođe. Ogrtač je stavio u svoju kapelicu. Na biskupovu želju, Juan Diego je u biskupovu dvoru ostao još jedan dan.

Idućeg dana biskup mu je rekao:

«Pokaži nam gdje Nebeska Gospođa želi da bude sagrađena crkva».

I sve nazočne pozove da pođu na brdašce Tepeyac.

NE BOJTE SE!

dr. fra Iko Skoko

Po Mateju, prva poruka uskrslog Isusa jest: „Ne bojte se!”.

Dvije Marije, Marija iz Magdale i druga Marija, Jakovljeva majka, pošle su na Isusov grob. Njima se je na grobu ukazao anđeo koji ih je najprije ohrabrio riječima: „Ne bojte se!“, a potom im najvjestio da je Isus uskrsnuo: „Znam da tražite raspetoga Isusa. On nije ovdje! Uskrsnuo je kako je rekao“ (Mt 28,5-6). Zatim im pokaza prazan Isusov grob i posla ih kazati učenicima da je Isus uskrsnuo. Od prazna groba vraćale su se trčeći, pune straha, ali i radosti. Takvima im ususret dođe uskrsli Isus te ih pozdravi. One mu se pokloniše. Isus im reče: „Ne bojte se! Idite i javite mojoj braći da idu u Galileju. Ondje će me vidjeti!“ (Mt 28,10).

Ova Isusova uskrsna poruka živi već dvije tisuće godina. I uvijek se upućuje na nov način. Posebno je upućena nama današnjim ljudima, svakako na još posebniji način nama kršćanima. Zašto nama kršćanima? Zato što u našem suvremenom svijetu, punom straha „od nepoznatog i od budućnosti“ svijet treba hrabrih svjedoka neprolaznih vrjednota.

Tko će nositi uskrsnu poruku „Ne bojte se!“ u svijetu punom kriza, nepravdi, sebičnosti, siromaštva, nasilja, terorizma, laži, droge, samoponiženja, ispraznosti, straha, očaja, nezaposlenosti, svakojakih zidova, krivih predrasuda...? Mi, kršćani smo danas potrebni svijetu više nego ikada u povijesti. Premda u nekim sredstvima društvenog priopćavanja često čitamo i slušamo članke i riječi protiv Crkve, ne smijemo ih uvijek shvatiti kao napad na Crkvu, nego kao poziv da još snažnije živimo i svjedočimo temeljne vrjednote evanđelja: Mir, ljubav, praštanje, zajedništvo, human i cjeloviti odgoj, solidarnost, radost življenja, pravdu...

Svijet i danas treba autentičnih i hrabrih uzora, zrelih osoba, svjedoka uskrsne poruke: „Ne bojte se“!

STOPAMA MIRA

Marija je okrunjena za Kraljicu neba i zemlje

NJEŽNA VELIČINA

Gledao sam mnoge veličine ovoga svijeta: glava im je negdje gore među oblacima, ne vide kamo idu i gaze nemilosrdno, ljudi im se čude, prosvjeduju, ljute se na njih, oni blijedo gledaju jer im ništa jasno nije. Takvi su zacijelo zaboravili tvoju sliku, djevojku iz puka što posta Kraljicom Mira. Ponizno si prihvatila Božji naum s tobom, umjesto brbljarija oslušivala njegove riječi, razmišljala o njima u svome srcu i živjela ih. Bog te je proglasio Kraljicom neba i zemlje, jednom gore na nebesima, uz pjesmu anđela, jer ostala si jednostavna, nježna i suosjećajna. Prepoznaješ svaki trzaj na licu, bol u duši, svaki jezik, svaku boju kože, svaku povijest, prepoznaješ i mene, mrava na ovoj zemlji. Zahvalan sam ti zbog svega što činiš, nije mi nipošto teška tvoja kruna, vjeruj mi. Htio bih u sebi oživjeti nježnu ti veličinu, mudrost koju si imala podno Sinovljeva križa, znala si da je nevin, da je sve to nepravedno, ipak, nisi vikala, tražila krivce, proklinjala, bila si majka, otac, roditelj, sin i kćer, bila si obitelj, nježni cvijet postojanja. Hvala ti za ponovno ispruženu ruku, došao sam izdaleka, izbliza..., nije važno, želja mi je pronaći tebe i na taj način sebe, ne mogu ići sam, sile mi dostatne nisu, s tobom shvatit ću što mi to Bog kaže, bit ću velik, širit ću život oko sebe. Dopusti mi sjesti pokraj tvojih nogu i slušati, truditi ću se što god naučiti, drukčiji postati, kažem to ponovno i osjećam težinu tih riječi.

Miljenko Stojić

HVALA, ISUSE POBJEDNIČE!

fra Mario Knezović

Drugi prijatelji, Gospini štovatelji! Pitam se može li itko ostati nijem pred činjenicom Isusova uskrsnuća. Zar netko može obuzdati svoje osjećaje da ne kliče Spasitelju: Hvala ti, pobjedniče! Bravo, Isuse! Ti si naš spas! U tebi je izvor života, tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo!

Kako li je na dan Uskrsa bilo Kristovim krvnicima? Što li su osjećali vidjevši što se dogodilo? Jesu li mogli od srama i straha hoditi zemljom?

Isusovi protivnici su se grdno prevarili! Htjeli su ga ubiti, a on zapravo postaje vječno živim; htjeli su ga ukloniti sa scene, a on svoju predstavu zapravo igra po cijelome svijetu; htjeli su ismijati i izrugati kralja židovskog, a zapravo su u svoje oči povratili suze, a Isus postaje kraljem Kraljevstva kojemu nema kraja.

Mislili su protivnici prikovati Isusove ruke da više nikome ne može pomoći. No, prevarili su se. Isus je uskrsnuo i od tada njegove ruke stižu do brojnih bolesnika, grješnika kojima dijeli oprost; njegovim rukama se dijeli krv i tijelo spasa. Njegove ruke od tada su ispružene za siromaha, patnika i nevoljnika. Protivnici su htjeli prikovati Isusove noge da više ne koraca ovom zemljom. Opet su se prevarili. Isus je od tada postao put-

nik do najudaljenijih krajeva, kuca na sva vrata i obilazi obitelji, narode... Pun ga je svijet. On je u svim crkvama, savjestima, ljudskim srcima. On po svojim službenicima hodi svijetom u svetoj pričesti i sakramentima.

Nadalje, protivnici su htjeli probosti Isusovo srce misleći da je tu kraj njegovih otkućaja. Opet se varaju. Isusovo srce od tada kuca u milijunima ljudi, u bezbrojnim krštenicima. Od tada svaki grješnik može nasloniti svoju glavu na Isusovo srce i čuti njegove otkućaje ljubavi i prihvaćanja. Protivnici Isusovi htjeli su ušutkati Isusova žedna usta napojivši ga gorčinom žuči. Opet nisu uspjeli. Danas čovječanstvu iz tih usta teče spasonosni slap govora mira, života, praštanja, ljubavi, spasenja.

Na slušanje toga govora poziva nas i Gospa u Međugorju.

Najzad, krvnici Spasitelja stavljaju u grob misleći da je time završena povijest jedne osobe. No, tu se zapravo rodila povijest novoga čovjeka i obnovljenoga svijeta po njemu. U grobu je ostala smrt i neprijateljska mržnja, a Isus je ustao na život. Kamen je odvaljen i grobna vrata postadoše vrata života. Kakva li paradoksa. Do tada neshvatljivo postaje stvarnost. Zato ugledni franjevac fra Rufin Šilić

Aleluja

Postoji grob drugačiji od ostalih, grob koji nije mjesto boli i nemoći, nego mjesto pobjede i života.

Na grobovima ljudi obično plaču i nemaju što kazati.

A ovaj grob mjesto je života, nove nade i otvorena vrata prema vječnosti. Na ovome grobu se ne zatvaramo u bespomoćnu minutu šutnje, radije život pretvaramo u pjesmu pobjednika.

Na grobovima obično piše
"Ovdje počiva..."

A na ovom grobu piše : "Nije ovdje, uskrsnuo je !"

Želim vam vedrinu i oduševljenje onih koji vjeruju u uskrsnuće. Neka vas zahvati punina Života koji se poput nebeske rijeke razlijeva do srdaca ljudi.

Blagoslovljen nam Uskrs!

kliče: «Kristov grob pretvorio se u majčinsku utrobu iz koje se rađaju djeca Božja. Za Kristove vjernike grob nije više svršetak nego početak života. Križ više nije stablo smrti, nego stablo života».

Alfons Sarrach, katolički pisac i novinar iz Njemačke

LJUBAV NADILAZI PROSTOR I VRIJEME

Razgovarala Lidija Paris

Alfons Sarrach rodio se 1927. u slobodnom gradu Danzigu. Odrastao je u njemačko-poljskom kulturnom ozračju. 1. rujna 1939. u svome je rodnom gradu doživio početak Drugog svjetskog rata. Zbog protivljenja nacističkom režimu, desetero članova njegove obitelji odmah je bilo odvedeno u koncentracijski logor. Ostali članovi obitelji nekoliko mjeseci kasnije doživjeli su istu sudbinu. Ti događaji zauvijek su obilježili njegov način razmišljanja.

Koncem dvadesetoga stoljeća objavio je knjigu „Proročki zamah Međugorja“ koju je ugledni svjetski tisak proglasio jednim od najznačajnijih naslova toga vremena. U knjizi „Međugorska poruka o Bogu koji služi“ predstavljene su temeljne crte istinski nove kulture. Ona je snažan poticaj za drugačiji način razmišljanja u politici i teologiji te nudi novu predodžbu o Bogu.

Gospodin Alfons Sarrach je u lipnju 2006. nekoliko dana boravio u Međugorju. Htio je zahvaliti Bogu na neočekivanom iscjeljenju od raka.

Kako ste se upoznali s Međugorjem?

U Međugorje sam došao 1987. kao skeptik. Sve više ljudi me je, naime, pitalo što mislim o Međugorju. Upravo sam tada radio na svojoj knjizi o nevjernom Tomi. Poznato vam je da je on bio misionar u Indiji. Proučavao sam egipatsku, rimsku i indijsku antiku, bavio sam se Evandjeljem, i to mi je bilo dovoljno. Ljudi su ipak stalno ponavljali da je zapravo sramota što se ja kao katolički novinar ne zanimam za Međugorje. Moja supruga smatrala je da mi ne preostaje ništa drugo doli otići na lice mjesta. Za Božić 1987. došli smo s naše troje indijske djece. Promatrao sam, osluškivao i molio i nakon tjedan dana kod mene je došlo do preokreta. Stanovali smo u Miletni kod jedne obitelji koja nam je omogućila susret s Marijom Pavlović. Dugo sam s njom razgovarao i time je led bio probijen. Postalo mi je jasno da je Međugorje nešto sasvim izvanredno, sasvim izvanredno događanje za nadolazeće tisućljeće.

Uvijek sam se bavio budućnošću. Nekoliko puta u životu imao sam predosjećaj za

stvari koje će se dogoditi. Taj osjećaj me u Međugorju nije napuštao, a može se sažeti u riječi: Međugorje je prekretnica za třeće tisućljeće. Nisu me toliko zanimali vidoci, iako sam imao vrlo dubok razgovor s Marijom Pavlović. Vodio sam i druge razgovore, na primjer s članovima molitvene skupine, da bih upoznao način razmišljanja koji je uvela Majka Božja. Važne su mi bile reakcije u dušama ljudi koji su sve to proživljavali.

Može li se razdvojiti odgoj koji daje Majka Božja od mentaliteta i obiteljskog odgoja ovdje u Hercegovini?

Bilo mi je jasno da je Majka Božja upravo zbog toga ovdje započela svoje djelo. Po mojem mišljenju, ona je ovdje u Hercegovini našla prirodne preduvjete i, čini mi se, najmanje izopačenu obiteljsku svijest. Ovdje je mogla graditi na zdravoj ljudskoj prirodi, što inače u drugim dijelovima Europe više nije bilo moguće. Kaže se da je milost nadgradnja prirode. Promatrao sam ovdašnje ljude i obitelji. Promatrao sam odnos djece prema roditeljima i roditelja prema djeci. Bilo mi je jasno da ovdje Majka Božja nije naišla na destruktivnu zapadnjačku civilizaciju. Bog nije postao čovjekom u Ateni, Rimu ili Aleksandriji, nego u Izraelu. Židovi su tada bili jedini monoteistički narod na svijetu. Imali su jedini istinski vjerski autoritet - Hram i Pismo - i Isus je došao u posljednjim godinama postojanja takva cjelovita Izraela. Dakle, iskoristio je prirodne pretpostavke da bi donio jedinstvenu Objavu.

Ta usporedba stalno mi se nametala ovdje u Međugorju. U Međugorju nalazim ozračje kao u Izraelu. Osim toga, primi-

jetio sam da prvi kršćani koji su upoznali Isusovu poruku, nisu mogli šutjeti. U njima je gorjela neka unutarnja vatra i poruku su morali nositi po cijelome svijetu. Isto se dogodilo i u Međugorju. Ljudi koji bi došli u Međugorje nisu više mogli šutjeti. Prigodom jednog velikog međugorskog susreta pred oko 8 000 ljudi u katedrali, pokojni biskup Fulde je rekao: „Ljudi koji vole Međugorje tvrdokorna su rasa!“ Imaju potrebu podijeliti s drugima što su doživjeli u Međugorju.

Što imaju za podijeliti?

Po mojem mišljenju, to se može svesti na jednu vrlo jednostavnu formulu: Svijet kakav je danas i kakav je bio tisućljećima opstojao je u skladu s kategorijama moći. Jedni su imali moć, a drugi su bili žrtve moći. Ta misaona shema do dana današnjega duboko je ukorijenjena u ljudskoj prirodi. Ne samo u politici, nego i u obitelji. Očevi imaju riječ, oni su patrijarsi. To je, po mom mišljenju, u Međugorju nadiđeno i zamijenjeno razmišljanjem u skladu s kategorijama služenja. Kad mi je vidjela Marija Pavlović rekla da se Gospa ukazuje u svojoj haljini, sve mi je bilo jasno. Sivo je boja služenja.

To je bilo jedno spoznanje. Drugo je bilo: Cjelokupnu zapadnjačku civilizaciju vodi misao poznatog francuskog filozofa Descartesa: Cogito ergo sum – Mislim, dakle postojim. A u Međugorju, dok sam klečao pred crkvom za vrijeme ukazanja, bilo mi je jasno da Gospa nadilazi taj filozofski način razmišljanja. Nije više Cogito ergo sum, nego: Amo ergo sum - Ljubim, dakle postojim. Razum je zatočenik prostora i vremena. Ljubav nadilazi prostor i vrijeme.

S jednom skupinom bio sam na Podbrdu. Dugo smo se zadržali pred sivim križem što stoji na mjestu ukazanja koje se dogodilo 26. lipnja 1981., trećeg dana ukazanja. Tu, po mom mišljenju, simbolično do izražaja dolazi sama srž ukazanja. Marija u svojoj haljini pred sivim križem i sivom pozadinom... Mir s Bogom i međusobno. Taj mir moguć je samo ako budete živjeli u duhu služenja. Tko služi, ne izaziva nikakav strah. Tko služi, oko sebe ne širi paniku moći.

Nedavno ste preboljeli tešku bolest?

Prije godinu dana bio sam na pragu smrti. Imao sam teško krvarenje, izgubio sam litru krvi, hitno su me odveli u bolnicu gdje su mi dijagnosticirali zloćudni rak krvi. Htio sam znati koliko mi ostaje živjeti jer sam se želio pripremiti... Liječnik je rekao šest tjedana, dva mjeseca, možda nešto duže... Predložio je kemoterapiju, ali je rekao da je moguće da ju tijelo odbaci, jer je već prekasno... Nakon prve ili druge kemoterapije mogao bi biti kraj... Pogledao sam ga i rekao: „Znate, gospodine profesore, radujem se tome. Smrtni dan bit će mi najljepši dan života, želim ga svjesno doživjeti. Obećajte mi da mi ne ćete umjetno produživati život, želim umrijeti pri punoj svijesti.“ To ga je iznenadilo. Došli su i drugi liječnici i medicinske sestre i kaza-

li: „Želimo biti uz vas kad budete umirali. Želimo vidjeti hoćete li do kraja misliti kao što sada mislite. Hoćete li moći izdržati.“ Provedena je kemoterapija. Rekli su mi da je svaka povišena temperatura opasna; ako se digne iznad 38 stupnjeva, moram odmah u bolnicu. U roku od 24 sata mogao bih umrijeti. I doista, dvaput sam bio hitno prevezen u bolnicu... Jedanput mi je liječnik rekao da je bilo u zadnji čas... Ne bih bio doživio slijedeće jutro... Nakon pete kemoterapije temeljito su me pregledali i liječnik mi je rekao da je rak nestao, iako bi trebao biti tu! Oni to zovu potpuna remisija. Nije se usuđivao reći da sam izliječen, ali mogu živjeti sasvim normalan život kao da sam zdrav. Nisam znao da li se radovati ili biti tužan... Liječnik mi je rekao: „Iskoristite priliku i napišite još dvije knjige!“

Taj moj način razmišljanja utemeljen je u Međugorju. Ovdje sam razgovarao s mnogim ljudima i uvijek su naglašavali da su vrijeme i vječnost jedno. Već danas živimo u vječnosti i trebali bismo živjeti kao da već živimo u vječnosti. To je za mene tajna mojeg vjerojatnog ili navodnog ozdravljenja.

Prekjučer sam bio na klanjanju. Plakao sam i pitao Boga čime sam zavrijedio tu milost... Ovi molitelji pred izloženim Pre-

svetim za mene su onaj predznak vječnog klanjanja, dio neba na zemlji. Ljudi iz svih kultura, s četiri strane svijeta, klanjajući se pred Svetim Bogom.... To ne možemo doživjeti nigdje na svijetu. Čak ni u Rimu. Ljudi duboko dirnuti, koji se potpuno isključuju iz svega i mole.

Ovdašnja ukazanja čine se drugačijima od onih u Lurdu, Fatimi, la Salette ili drugdje. Zašto je, po vama, tomu tako?

Stojimo pred slomom zapadne civilizacije. Potpuno sekularizirana Europa koja se distancira od Boga i od kršćanske poruke. Strahovito. Jedan kršćanski kontinent želi se odreći svojih vlastitih korijena, i to će značiti slom. Slom je već tu. Politicarima je sve teže objasniti ljudima da više ne možemo održati svoj sustav socijalnog osiguranja zbog starenja! U Nizozemskoj ili Engleskoj, ako ste prešli sedamdesetu, nemate izgleda da će vas liječiti! Jedan znanac iz Londona, ima 72 godine, imao je rak. Liječnik mu je rekao: „Poslije sedamdesete više ne zbrinjavamo ljude!“ To će postati normalno. To će se masovno događati jednostavno zato što fizički više ne će biti u stanju brinuti se za mnoštvo starih ljudi. Tu Međugorje predstavlja veliku nadu. U Njemačkoj, gdje god dođe do neke obnove, njezini korijeni leže u Međugorju! Zato se doista može govoriti o prodoru Neba, budući da Međugorje time što najavljuje nešto novo, u biti ubrzava slom. Jednom je otac Kenntenich, poznati marijanski prorok iz Njemačke, rekao: „Kad Bog dopusti da se nešto sruši, to je samo zato da bi sagradio nešto novo.“ Mi doživljavamo slom zapadne civilizacije i doživljavamo da Bog želi stvoriti nešto novo, nešto što ljude čini sretnima.

Zašto Crkva oklijeva s priznavanjem?

To treba gledati na pozitivan način. Po mom mišljenju, to kuša i osnažuje ljude koji su došli do vjere preko Međugorja. To spada u proces sazrijevanja Međugorja. Prebrzo priznavanje moglo bi imati i negativne posljedice. Za nj se treba izboriti. S kardinalom Ratzingerom sam imao prepisku na temu Međugorja. On točno zna što mislim o Međugorju. Pročitao je moje knjige. Mons. Perić pogrješno je proširio vijest da se jednom prigodom Papa smijao Međugorju. Nije se smijao, nego se nasmijeo! To se može i pozitivno tumačiti. Da je htio, mogao je nešto i reći, ali nije rekao ništa. Smijeo se. Benedikt XVI. ima isti stav spram Međugorja kao i blagopokojni papa Ivan Pavao II.

IZGRADNJA NOVE ŽUPNE CRKVE (2.)

fra Robert Jolić

Iako je bilo planirano da se s iskopavanjem temelja započne u zimu 1934./35., to zbog nesuglasica i nedostatka novca nije bilo moguće. Kopanje temelja tako je započelo u lipnju 1935., neposredno nakon biskupova pohoda župi.

Problemi oko izgradnje nove crkve

Da izgradnja crkve ne će teći lagano, kako je zamišljao župnik, pokazalo se već na sjednici župnog odbora održanoj 4. studenog 1934., kada nije postignut dogovor o gradnji. S te je sjednice župnik Smoljan poslao prijepis zapisnika biskupu i provincijalu. Župnik moli biskupa da odobri početak gradnje, jer je ipak bilo 276 kuća «za», a 144 «protiv», dakle gotovo 70% župljana tražilo je novu crkvu.

Sjednica župnog odbora 25. studenog 1934.

U želji da se konačno započne s gradnjom nove crkve, župnik fra B. Smoljan sazvaio je «glavnu odborsku sjednicu» u nedjelju 25. studenog 1934., u 1 sat popodne, nakon sv. Mise. Sa sjednice je istoga dana poslao opširan izvještaj ordinarijatu i provincijalatu u Mostar. Sjednica je otpočela župnikovim dugim uvodnim govorom: «U nekoliko hercegovačkih župa, koje su i manje i siromašnije od međugorske, počelo se je s gradnjom nove crkve. Bila bi sramota, da mi budemo u tome zadnji. Još godine 1932. u proljeće imalo se je s novogradnjom početi, ali su nadošle zapreke, koje župnik nije mogao otkloniti. Sada smo se pomakli s mrtve točke. Podizanje spomenkriža na Križevcu pokazalo je što sve može da izvede sloga i dobra volja i ako je velika kriza. Odbacimo svaku malodušnost i strah i mi ćemo uz Božji blagoslov i zaštitu sv. Jakova moći sretno dovršiti ovo dobro djelo.» Nastavio je kako je stara crkva tijesna i trošna, ali svejedno ako bi se srušila teško bi bilo slaviti obrede vani. K tome, rušenje bi uzelo i vremena i troška. Predložio je novu lokaciju za izgradnju nove župne crkve. Od 30 članova skupštine pristupilo i glasovalo ih 28:

I. pitanje: da li praviti novu crkvu. Glasuje 28 lica. Za novu crkvu 26 a za popra-

vak stare 2 (Šurmanci)

II. pitanje: da li sačuvati staru. Glasuje 28 lica. Da se sačuva glasuje 20 (Međugorje i Vionica). Da se sruši i tu nova podiči, glasuje 6 (Bijakovići). Da se popravi stara 2 (Šurmanci).

III. pitanje: primiti ono mjesto za novu crkvu, koje označi preuzv. biskup. Glasuje 28 lica. Da se odluka biskupova primi bez prigovora glasuje 20 (Međugorje i Vionica). Uvjetno t.j. ako bude na starom mjestu glasuje ih 6 (Bijakovići). Negativno glasuje 2 (Šurmanci).

Župnik se na koncu zahvaljuje na odzivu i trijeznom raspravljanju, preporuča slogu i ljubav i zaključuje sastanak.»

Biskup u Međugorju i početak gradnje

Nije puno pomogao ni dolazak biskupa Mišića 31. svibnja 1935. u Međugorje. On je sazvaio crkvene odbornike u župnu kuću na raspravu o novoj crkvi. «Na koncu sastanka biskup je kao crkveni poglavar konačno i neopozivo izjavio, da se ima nova crkva praviti zapadno od župskog stana, na glavici zvanj Lučice. Ostavio je o tome i pismenu odluku.»

Iako je bilo planirano da se s iskopavanjem temelja započne u zimu 1934./35., to zbog nesuglasica i nedostatka novca nije bilo moguće. Kopanje temelja tako je započelo u lipnju 1935., neposredno nakon biskupova pohoda župi. Najprije je 18./19. lipnja gosp. Boras, vjerojatno geometar, iskolčio sve temelje, a potom je narod 21./22. lipnja «uz veliko veselje iskopao sve crkvene temelje. Na sredini gradilišta iskopana jama od 3 m i došli do živca. Inače temelji iskopani u dubini od 1.5 m a neki i 1.20 m a kamena nigdje za lijeka. Sve sama tvrda crvenica. Dakle tvrdo tlo i jednolično i prema tome i nosivo. Čim prikupimo materijal i imadnemo dovoljno vode odmah ćemo početi sa salivanjem temelja. U ova-

kvom terenu glavni je posao dobri temelji. Oni će nam progutati dosta novca ali ćemo barem biti sigurni za budućnost.» Narod je bio «voljan i zagrijan» nastaviti sa salijevanjem temelja, ali trenutno nije bilo novca za beton (trebalo je oko 25.000 dinara) pa župnik moli provincijala da pomogne. Nadao se da bi salijevanje temelja bilo gotovo do Božića. «Glas o revnosti i slozi Međugorčana pronio se je po svojoj Hercegovini. Lijepo je bilo gledati kako 20-30 kola jedna za drugim voze materijal iz daljine, a ljudi zadovoljni i veseli, što mogu da rade na podizanju hrama Božjega.»

U međuvremenu je (18. veljače 1936.) izišla komisija iz Mostara i pregledala staru crkvu. Uskoro je poslala porazan rezultat: crkva je ruševna, ne može se nikako popraviti i u njoj je pogibeljno držati vjerske obrede «pa se radi toga naređuje da se ona odmah zatvori i što skorije poruši.»

Kad su crkveni zidovi podignuti do 3 metra visine?

Crkva je nastavak izgradnje dočekala tek po dolasku župnika fra Radovana Petrovića (1966.-74.). Pa ipak svakako su već prije 1945. godine bili podignuti crkveni zidovi do visine od tri metra. Kada su izvršeni ti radovi? Prema Šematizmu iz 1977. zidanje crkve započelo je 1937. «Planirana velika crkva od živca kamena, ozidana do visine od 3 metra, nabavljeno dosta materijala, a onda se stalo.» Prema župnom ljetopisu pak ne bi se dalo zaključiti da je 1937. bilo što građeno. Temelji su naime iskopani u lipnju 1935., a izliveni u siječnju i veljači 1936. Znamo da su u listopadu 1938. Međugorčani pokušali staviti profile, dakle dovršiti temelje, ali i to je bilo prekinuto. Kasnije nema zapisa da bi se počelo sa gradnjom zidova. Prema tome, prije će biti istina da su zidovi podignuti tek za vrijeme župnikovanja fra Serafina Vištica (1940. - veljača 1945.), najvjerojatnije do 1942. godine. Uspio sam pronaći samo jedan dokument u kojem se, makar neizravno, govori o gradnji crkve. Naime, župnik piše provincijalu 5. siječnja 1942. da mu je nezgodno putovati osobno u Zagreb, ali je uvijek

Dan 25. studenog 1966. označen je kao «značajan datum»: toga su dana, naime, trojica studenata iz Međugorja i trojica iz Bijakovića zajednički izlivali stupove na pročelju crkve.

ren kad bi otišao u Zagreb «da bi gospodin ministar Dr Artuković bez otezanja dao za pravljenje crkve jedan vagon kukuruza». Preporuča da bi se oko toga mogao pobrijeti i fra Radoslav Glavaš, koji je radio u Zagrebu kao pročelnik jednoga ministarstva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj te nastavlja: «Oko polovine veljače treba(t) će držati banket za crkvu, jer će dotle sve naše vage svršiti.» Držim dakle da je zidanje crkve do visine od 3 metra izvođeno u prvim godinama rata, a da je onda prekinuto krajem rata i dugo u poraću. Crkva je bila dovršena tek 1969., a istodobno su bile izgrađene i tri podružne crkve: u Šurmancima 1964., u Vionici 1969. i u Miletini 1970. godine.

Nastavak izgradnje crkve (1966.-69.)

Župnici su nakon okončanja rata, čim su se za to stvorili kakvi-takvi uvjeti, razmišljali o nastavku izgradnje crkve. Išlo je teško: zbog komunističkog režima, nesloge župljana, nedostatka novca... Što je

bilo do 1958. ne znamo jer nema ljetopisa (naknadno su mu potrgane stranice!). Stara crkva - ruševina; nova crkva - tek započeta. Mise su slavljene ili u kućnoj kapelici ili za ljepšeg vremena na otvorenom, na vanjskom oltaru.

Na Novu godinu 1961. kućedomaćini su potpisivali izjavu za nastavak gradnje. «Potpisalo se sve Međugorje, Miletina, Crnopod, Bijakovići 89%, Vionica 28%, a od Šurmanaca nitko. Kažu zašto bi se mi uopće u tu stvar uplićali, kad to na nas ne spada. Gdje crkvena vlast hoće neka je i pravi.» Od 1. siječnja 1962. župnik fra Drago Stojić počeo je skupljati novac za crkvu. Većinom su davali po 1000 dinara po kući jer je godina bila slaba. Početkom ožujka 1963. izvršeno je snimanje stanja nove crkve zbog izrade novoga, preinačenog plana crkve. Izvorni je plan očito sada bio preskup i teško izvediv.

Ipak je s izgradnjom crkve započeo fra Dragin nasljednik fra Radovan Petrović, koji >>

Centar, srce, stožina svega ovog što danas slavimo jeste vi, moji dragi župljani. Jer 50 milijuna u gotovu novcu i preko 2 tisuće nadnica koje ste dali za ovu crkvu kroz dvije godine jest veliko svjedočanstvo, da ste i junaci, i vjernici i plemići.

» je za župnika došao u lipnju 1966. Odmah je dao do znanja župljanima da namjerava uz njihovu suradnju nastaviti i dovršiti započetu crkvu. Već 20. kolovoza 1966. oko 430 domaćina «prodefiliralo je kroz župni ured» dajući svoje izjave o namjeravanom nastavku gradnje. Župnik je tražio građevnu dozvolu, koju je i dobio 28. rujna 1966. U listopadu 1966. župnik je načinio ugovor s državnim poduzećem «Novogradnja» iz Lištice o izgradnji nove crkve. To je bio prvi slučaj nakon rata da neko državno poduzeće gradi vjerski objekt. Radovi su započeli 17. listopada 1966. Milećani su radili na pripremi gradilišta: kopali su izrasle smokve, trsili kupinu, uništavali draču... «Oronuli starci i sijede bake, gledajući ono što ni u snu nisu snili, prolaze mimo i uzdišu.» Radnici «Novogradnje» podigli su baraku za smještaj materijala 21. listopada, a 25. listopada njihovi su majstori započeli vaditi kamen za bunju. Sutradan je bila velika akcija: zaprežna kola cijeli su dan dovozila kamen od stare crkve, dok su 27. listopada započeli radovi na samom objektu: kopane su rupe za stupove nosača. Porušen je gornji dio zida i stavljene prve šalunke. Pomoćne radove izvodili su dobrovoljni radnici iz župe. U mjesecu studenom zidani su zidovi i podizan kor u crkvi. Dan 25. studenog 1966. označen je kao «značajan datum»: toga su dana, naime, trojica studenata iz Međugorja i trojica iz Bijakovića zajednički izlivali stupove na pročelju crkve. «Dobili su naziv 'studentski stupovi'»

Pomirba župe i blagoslov crkve

Vijesti sve ljepša od ljepše uslijedile su u nadolazećim mjesecima. Tako je 16. ožujka 1967. zapisano u župnom ljetopisu: «Drugi poziv 'vapijućeg iz pustinje' urodio je velikim plodom. Oko 35 domaćina iz Bijakovića dolazi raditi. Taj dan salivena je deka na istočnoj pokrajnoj lađi. Obojica svećenika nosili su skoro cijeli dan s njima civarre, što je na njih jako pozitivno djelovalo.» Sredinom travnja Milećani su pomagali na salijevanju betonske deke na zapadnoj pokrajnoj lađi; 24. travnja započeli su radovi na istočnom zvoniku; 5. srpnja »Novogradnja« je završila pogođeni dio posla; daljnji

rad prekinule vrućine, a nastavak radova uslijedio je 13. rujna, ali sad u privatnoj režiji. Od rujna 1967. «Bijakovčani se odazivaju gotovo svi na radnju». Kao posebno dirljiva scena zabilježeno je zajedničko pjevanje pjesme «Ljubav nas veže i spaja», na Božić 1967. u župnoj kući. U veljači 1968. izliveni su prvi centimetri pokriva na glavnoj lađi, a od 13. ožujka tri polja glavne lađe bila su dogotovljena i beton se sušio. Sredinom lipnja prvi put u novoj crkvi, još nedovršenoj, slavljena je prva sveta pričest.

U listopadu je završeno pokrivanje cjelokupne crkve, a 27. listopada održana je oproštajna večera s radnicima «režijske grupe». Sve je bilo dogovoreno za proslavu blagoslova crkve; izabrani predstavnici sela i određeno što tko treba doprinijeti da bi proslava bila veličanstvena. Za tu su prigodu izvedeni pripremni radovi: uređenje dvorišta, podizanje šatora, opće oduševljenje. «Po toj najvećoj kiši dolazi grupa mladih ljudi iz Bijakovića i mole župnika da im nađe posla.» Neposredno prije proslave rasvijetljen je i Križevac sa svojim impozantnim križem: u tu svrhu iz sela provedeno oko 700 metara kabela. O veličanstvenom slavlju u Međugorju u povodu blagoslova nove crkve 19. siječnja 1969. opširno je izvijestio i *Glas Koncila*. U svom pozdravnom govoru župnik fra Radovan Petrović rekao je da je najveći darovatelj za izgradnju crkve bila Hercegovačka franjevačka provincija te je nazočnom provincijalu fra Rufinu Šiliću zahvalio za 2,8 milijuna st. dinara. Drugi najveći darovatelj bio je iseljeni međugorski župljanin Ilija Smoljan iz Kalifornije: njegov «kraljevski dar» iznosio je 1,8 mil. st. din. Župnik je zahvalio i fratrima rodnom iz međugorske župe koji su iz Amerike poslali lijepu svotu, te nadodao: «Ne mogu završiti da još jednom ne ponovim: Centar, srce, stožina svega ovog što danas slavimo jeste vi, moji dragi župljani. Jer 50 milijuna u gotovu novcu i preko 2 tisuće nadnica koje ste dali za ovu crkvu kroz dvije godine jest veliko svjedočanstvo, da ste i junaci, i vjernici i plemići. Hvala vam još jednom svima!»

KRALJICA MIRA

Poznat kraj. Sličan mom zavičaju. Kamenjar. Brdo. Sunce. Nebo. Ista stabla i grmovi. Na livadama razbacane tratinčice. Gdje su ovčice? Danas ih nisam vidjela. Priroda šuti.

Kuća na tratini. S velikim prozorima. Biseri ranjena srca unutra. I vani. Čekaju Kraljicu.

Ugurala sam se u raznolikost boja, jezika, lica, godina. Ukopala sam noge pokraj čvrstog sivog kamena. Grle jedan drugoga vezom žuljeva. Niska živa duga ograda. Iz kuće s velikim prozorima izlazi božanstvena glazba. Biseri pjevaju. I mi. Moli se krunica. Njena. Naša. Santa Maria..., ja: Sveta Marijo. Francuzi - Sainte Marie, ja: Sveta Marijo, Poljaci - Świąta Marjo, ja: Sveta Marijo, Englezi - Holy Mary, ja: Sveta Marijo... Zrnca ljubavi.

Čekamo je. Zapeli mi za oko čovjek i žena. Starci. Pogrbljenih leđa, naslonjeni jedno na drugo, sa šarenim kapama na glavama. Ruke im bijele, prepune godova u zagrljaju dlanova.

Sunčano je. Znala sam da je tu. Vjetar, iznenada došao, to mi je rekao! Nestade jedno, dođe drugo Sunce. Kao i uvijek, točna. Mirjani najdraži gost za rođendan, a nama blagoslov, smiješak, možda i suza i poruka u čvrstom sivom kamenu, kamenu ljubavi i mira.

Međugorje, 18. ožujka 2007.

Silvana Nižić, Split

HVALJEN ISUS I MARIJA!

Javljam vam se u znak zahvalnosti što ste poslali Glasnik mira koji sam tražila pismom. Mnogo sam mu se obradovala jer želim biti u toku s događajima u Međugorju. Iako preko Interneta stalno slušam Radiopostaju «Mir» Međugorje, vaš list mi ispunjava dušu.

Nadam se da je kod vas sve lijepo, da hodočasnici neprestano dolaze u vaše presveto mjesto. Nitko se iz Međugorja nije vratio bez obilja milosrđa i sreće koja vlada tim tlom.

Naša draga Kraljica Mira nas stalno okuplja i zove na to presveto mjesto. Hvala joj za sve!

Mi smo u Senti u iščekivanju Uskrsa. Molimo, postimo i mnogo mislimo na vas.

Ne znam hoću li ove godine moći doći u Međugorje. Dragi Kraljica Mira je saslušala moju molitvu tako da ću ove godine postati majka trećeg djeteta. Hvala za to Isusu Kristu i njegovoj majci Mariji. Hvala i vama s kojima se molim svaki dan.

Blagoslovio vas dragi Isus i naša draga Kraljica Mira. Molite za sve nas i za vaše presveto mjesto. Hvala, hvala, hvala!

Marija Gor, Senta, Vojvodina

Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik
Informativnog centra "Mir"
Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:

30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA
MIR
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiška, Kutlina, Ivaničgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE

Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SVAKOG 25. U MJESECU - CJELONOĆNO KLANJANJE

